

28.12.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**28 Aralık 2021
Salı**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

28 Aralık 2021 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği
- Su Dışındaki Sıvılar İçin Ölçme Sistemleri ile Bazı Ölçü ve Tartı Aletlerinin Muayene Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Disiplin Amirleri Yönetmeliği

TEBLİĞLER

- İflas İdaresi Ücreti, Yazı ve Tebliğ Masrafı Tarifesi Hakkında Tebliğ
- Lisanslı Yediemin Depoları Yönetmeliği Ücret Tarifesi
- Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Sistemine Dâhil Olan Tarımsal İşletmelere Katılım Desteği Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2021/42)
- Gümrük Müşavirliği ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Asgari Ücret Tarifesine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- 702 Sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 4/A Maddesi Uyarınca 2022 Yılında Uygulanacak İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 10/11/2021 Tarihli ve 2017/31996 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 8/9/2021 Tarihli ve 2017/36487 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 8/9/2021 Tarihli ve 2018/11352 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 7/10/2021 Tarihli ve 2017/31733 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARI

- Yargıtay 2. Hukuk Dairesine Ait Karar

Bakan Pakdemirli: 244 milyon liralık destek ödemeleri başladı

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli "10 destek kaleminde 244 milyon lira destekleme ödemesini bugün itibariyle hesaplara aktarmaya başlıyoruz" dedi.

Zonguldak'ta tarım sektörünün paydaşlarıyla buluşan Pakdemirli, fiyatlarda bir düşüş belediklerini belirterek, "Gıda fiyatlarında dünyada çok ciddi bir artış yaşandı. Elbette belirsizlikler, belirsizliğin yönetimi ve bu belirsizliklerle beraber ortaya çıkan durumlar ister istemez fiyatların artışına sebebiyet verdi. Bir süre daha bu belirsizlikleri yaşamak durumundayız. Pandeminin en sert yaşandığı bu son günlere kadar da çok önemli bir problemle karşı karşıya kalmadık. Özellikle burada da şunu ifade etmek istiyorum gıda fiyatlarının artışıyla beraber bir çok üreticimiz, perakendecimiz lojistik bu işin en nihai anlamda tüketiciye ürün sunan anlamda evet biz maliyetimiz daha düşük ama zam yapmak zorundayız. Yerine koyma maliyetiyle satıyoruz çünkü. Belki de haklılardı ama bu gün itibariyle düşüş trendinde kamu vicdanını biraz daha rahatlatmak istiyorsak aynen yerine koyma maliyetleriyle de raf fiyatlarında bir ucuzluk yapılması gerektiğini de düşünüyoruz. Başta gıda olmak üzere tüm tekstil, diğer insanların ihtiyaçlara olan tüm malzemelerde bu ucuzluğu ve rahatlamayı görmeyi arzu ediyoruz" diye konuştu.

Tarım Kredi Kooperatifleri ön planda

Bakan Pakdemirli, gıda fiyatlarının indirilmesinde Tarım Kredi Kooperatiflerinin ön aldığını ifade etti. Kamu vicdanının hızlı bir şekilde rahatlatılması için raf fiyatlarının düşmesini belediklerini belirten Pakdemirli, "Tarım Kredi Kooperatifleri burada bir ön aldı. En çok temel gıda ürünlerindeki fiyatlarda da hızlı şekilde maliyetleri yüksek

dahil olsa yerine koyma maliyetiyle beraber fiyatları geri çekerek en büyük kurum olmasa da öncü bir kurum olarak yerini aldı diye düşünüyorum. İnşallah önümüzdeki günlerde de sektörün diğer paydaşları, diğer oyuncularını da bunların gereğini yapacaktır. Gereğini yapmayanlarla da alakalı hem Ticaret Bakanlığımız hem de Hazine ve Maliye Bakanlığımız olsun gerekli denetimleri yapacaklarına kamuoyunu bilgilendirirler. Kamu vicdanını hızlı bir şekilde rahatlatmak istiyorsak yerine koyma maliyetiyle madem bu işleri yapıyorsak hızlı bir şekilde raf fiyatlarının da düşmesini bekliyoruz" şeklinde konuştu.

Ekmeğin maliyetinin yükselişini engelledik

Türkiye'nin un ihracatında dünya birincisi, makarnada dünya ikincisi olduğunu hatırlatan Bakan Pakdemirli, fiyat artışlarına karşı yapılan regülasyonları da şöyle açıkladı:

"Un ihracatında dünyada birinci makarna ihracatında dünyada ikinciyiz. Toprak Mahsulleri Ofisi olarak biz bir regülasyon yapıyoruz. Önce üreticiye hizmet etmek, üretici için doğru fiyatın oluşturulmasını sağlamak için çok önemli bir regülasyon görevimiz var. Ama bu dönemde de bir un regülasyonu yaptık. Bu ne kadar biliniyor bilmiyorum. Bugün itibariyle ekmeğin fiyatının belirli yerlerde sabitlenmesi veya kalmış olmasından ana sebeplerinden bir tanesi budur diye düşünüyorum. Ekmek maliyetini düşürmek için uygun fiyatlı buğday satışı yaptık. Ve bunu da işleyenlere, fabrikalara, taahhüt verenlere 185 ila 205 lira arasında çuvalını satacağım diyenlere de taahhüt aldık. Un, ekmek maliyetinde aşağı yukarı üçte biri buğdayın fiyatının artışından kaynaklı. Ekmeğin maliyetinin buradan yükselişini belli miktarda engelledik diye düşünüyorum. TMO, TOBB, Ticaret Bakanlığı ve Valiliklerin denetimiyle de bu işi hala sürdürüyoruz. Peyderpey fiyat artışları gerekiyorsa bizim tarafta da da buğdayda hala önemli bir sübvans yapılıyor. Gerekirse yaparız. Ayrıca yem için regülasyon yaptık. Hayvancılık yapanlar mutlaka biliyordur ve faydalanıyordur. Uygun fiyatta besicilerimize yem satışı yaptık. Hem besicilere hem de yem sanayisine bunu tahsis ettik. Besi sektöründe ilave 2-3 milyar liralık bir yükün önüne geçmiş olduk. 4.5 milyon besi ve süt hayvanıyla, 200 civarında kanatlı entegre tesisinin yem ihtiyacını karşıladık. 2,6 milyon ton bir hububat satışı yaptık."

Tarımın finansmanının önemine de dikkat çeken Bakan Bekir Pakdemirli, "Tabii ki tarımın finansmanı önemli. Burada Ziraat Bankası üzerinden gerekli desteği veriyoruz. Bu dönemde de bizim bankaya ricamız artan maliyetlerle özellikle girdi maliyetlerimiz mazot, gübre, ilaç, yemde bu finansman miktarımızı çiftçi başına bir miktar daha artırılması gerekiyor. Bunu da sürekli olarak konuşuyoruz. Devamını getiriyoruz" dedi.

"Gelir koruma sigortası"

Amerika ve bazı Batı ülkelerinde hayata geçirilen Gelir Koruma Sigortası hakkında da bilgiler aktaran Bekir Pakdemirli, "Gelir koruma sigortası ülkemizde olmayan bir konudur. Amerika'daki tarımsal sigortaların yüzde 85'i gelir koruma üzerine yapılıyor.

Gelir koruma şudur. Bir poliçe satın alıyorsunuz o poliçede diyor ki 'Çiftçi Bekir Bey yüz dönüm tarlasını eker. Şu kadar buğday alır. Onun altında eğer bir şey oluşursa aradaki fark bu poliçe ile ödenir.' Böyle bir sisteme doğru da başta stratejik ürünlerde ondan sonra diğer ürünlerde geçiyor olmamız lazım. Amerika ve bazı Batılı ülkeler buna geçmiş durumda. Bunu da biz iki senedir Konya'da deniyoruz. 2023'ten itibaren tüm ülkeye yayıyor olacağız. Birde bu işlerin bir adım daha ötesi var. Sözleşmeli üretim. Alıcı ile satıcının veya alıcı ile üreticinin bir araya geldiği doğru yapılandırılmış bir sistem. Pancarda var, patateste, domateste var. Bunu daha yaygınlaştırmak mevzuat eksikliklerini gidermek son derece önemli olur diye düşünüyorum" diye ifade etti.

"244 milyon lira destekleme ödemesi başladı"

10 destek kaleminde toplam 244 milyon lira destekleme ödemesinin bugün itibariyle başladığını aktaran Bakan Bekir Pakdemirli, "Yine kırsal kalkınma ve yatırımların desteklenmesi, sulama makine ve ekipman alımlarının desteklenmesi, hayvan genetik kaynaklarının korunmasının desteklenmesi, tarımsal yayın, danışmanlık desteği, hayvan hastalıkları tazminatı desteği, sertifika ve tohum üretim desteği, tiftik üretimi desteği, AR-GE desteği, yem bitkileri desteği, balığın avcılığı desteği kapsamında 10 destek kaleminde toplam 244 milyon lira destekleme ödemesini bugün itibariyle hesaplara aktarmaya başlıyoruz. Bunu da vatandaşlarımıza bildirmiş olalım" diyerek müjdeyi açıkladı.

UKON/Hacıince: Besiciler son 3 yıldır zarar ediyor

Ulusal kırmızı Et Konseyi Başkanı Ahmet Hacıince, 2021 yılına yönelik değerlendirme yaparken, 2022'ye ilişkin de sektörün sorunlarının çözümü noktasında beklentilerini sıraladı.

İRFAN DONAT

Ulusal Kırmızı Et Konseyi Başkanı Ahmet Hacıince, 2021 yılının da kırmızı et sektörü açısından zorlu ve sabır içinde geçen bir yıl olduğunu ifade ederek, özellikle büyükbaş hayvancılık tarafı için sıkıntılı bir süreçten geçtiklerini kaydetti.

"Her ne kadar kırmızı et üretimini 2021 yılındaki gelişmeler yönüyle değerlendirecek olsak da 2018 yılından bu güne kadar ki süreci de dikkatte almak gerekir" diyen Hacıince söz konusu süreci şöyle özetledi: "2021 yılı et sektöründeki bu durum, 2018 de başlayan sürecin devamı niteliğindedir. Kırmızı et üretimimizin içinde yaklaşık yüzde 10'luk bir paya sahip olan küçükbaş hayvan eti üretiminde genel bir memnuniyetin bulunduğunu söyleyebiliriz. Ancak aynı şeyi sığır eti üretimi için söylemek mümkün değildir. 2018 yılında yapılan sığır eti üretimi, önceki yıllara oranla daha yüksek gerçekleşmiş ve piyasa fiyatları arz fazlalığından dolayı son çeyreğinde maliyetin çok altına düşmüştür. Üreticinin zararını düşürmeye yönelik olarak Et ve Süt Kurumu (ESK) müdahale alımlarına başlamış ve yüz binlerce büyükbaş

kesip, on binlerce ton eti stoklamaya başlamıştır. 2019 yılı da üretici açısından yüz güldürmemiş, ESK müdahale alımları bu yılın büyük bölümünde devam etmiştir. Devletin bu çabası üretici açısından tam bir çözüm sağlamamıştır. Üretici bütün umutlarını 2020 yılına taşımış ancak daha yılın başında pandemi'nin patlak vermesi bütün umutları suya düşürmüştü ve talep darlığı nedeniyle et fiyatları sürekli maliyetin **altında** kalmıştır."

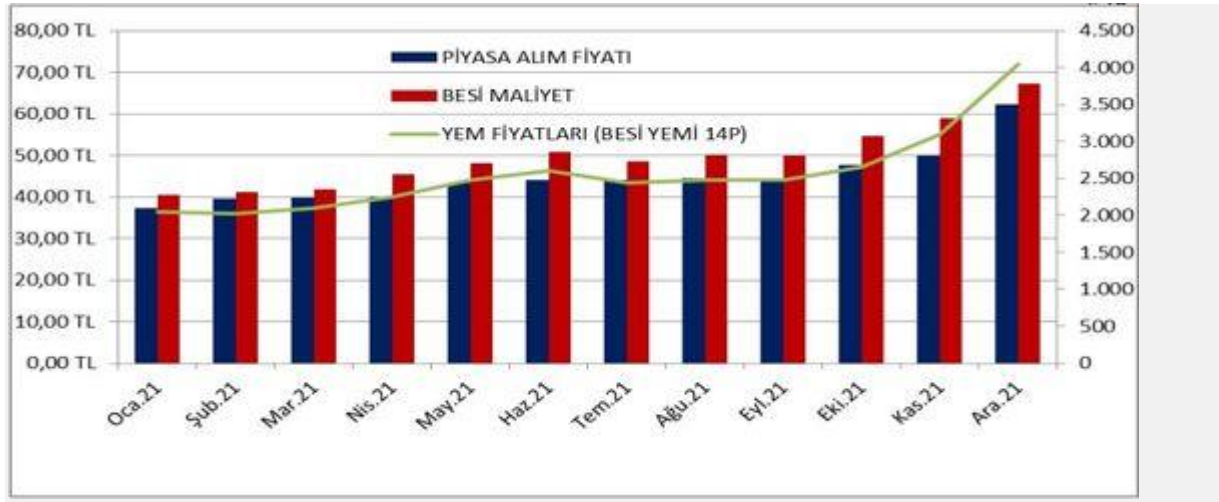
Hacıince, "Son üç yıldır kazanamayıp zarar eden besicilerimiz, 2021 yılına geldiğinde maliyet ve piyasa fiyatı arasındaki denge besici aleyhine daha da bozulmuştur. Sonuç olarak piyasalardaki karkas fiyatları yıl boyunca maliyetlerin altında seyretmiştir.

2021 YILI SIĞIR KARKAS SATIŞ VE MALİYET TABLOSU		
AYLAR	BESİ MALİYET	PIYASA ALIM FİYATI
Oca.21	40,50 TL	37,37 TL
Şub.21	41,20 TL	39,59 TL
Mar.21	41,70 TL	39,73 TL
Nis.21	45,40 TL	39,98 TL
May.21	48,10 TL	43,31 TL
Haz.21	50,80 TL	44,09 TL
Tem.21	48,50 TL	44,05 TL
Ağu.21	50,22 TL	44,48 TL
Eyl.21	49,82 TL	44,46 TL
Eki.21	54,69 TL	47,64 TL
Kas.21	58,83 TL	49,94 TL
Ara.21	67,20 TL	62,24 TL

2021 yılındaki maliyet – satış fiyatı ilişkisindeki dengesizliğin başlıca nedenlerini maliyetlerin yüksekliği ve piyasada dana etine talebin azalması olarak gösteren Hacıince, besi maliyetlerindeki artışın temelinde kesif yem fiyatlarındaki artış olduğunu söyledi.

"HAKSIZ KAZANCIN ÖNÜNE GEÇİLMELİ"

Hacıince, "Tüm dünyada, yem hammaddelerindeki döviz bazındaki artışlar ülkemizdeki yem fiyatlarının artışına neden olurken, son aylardaki **döviz kurlarının** yükselmesi de yemdeki fiyat artışına büyük bir ivme kazandırmıştır. Yem sanayicileri tarafından ayda bir yapılan fiyat güncellemeleri artık günlük hale gelmiştir. İthal yolla tedarik edilen ham maddelerin döviz bazında artışı ve **döviz kuru** artışı ile birlikte anında yeme yansıtılmıştır. Yıl içerisinde zaman zaman yaşanan döviz kurlarındaki düşümlere rağmen bu durumun yem fiyatlarında tekrar indirim olarak yansıtılmamıştır. İlgili bakanlıklarımızın yem fiyatlarındaki gelişmeleri çok yakından takip etmesini, artışlar ile gerekçeleri arasındaki ilişkiyi kontrol edip, muhtemel haksız kazancın önüne geçmesini beklemekteyiz" diye konuştu.

Toprak Mahsulleri Ofisinin (TMO) yıl içerisindeki yemlik arpa ve mısır satışlarının besicilere çok büyük bir desteği olduğunun altını çizen Hacıince, söz konusu uygulamanın devam etmesinde çok büyük fayda gördüklerini belirtti.

2021 yılında yaşanan kuraklık ve ekonomik krizin kırmızı et üretiminde, artan maliyetler ve yüksek enflasyon ile küresel gıda fiyatlarının artışlarından etkilendiğine dikkat çeken Hacıince, "2020 yılının Aralık ayında dana karkas fiyatı 35,70 TL olup, 2021 yılının aynı döneminde 62,24 TL'ye ulaşarak yüzde 74,34'lik artış gösterirken, kuzu eti fiyatları ise 2020 yılının aralık ayında 50,31 TL gerçekleşirken, 2021 yılında yüzde 28,80 oranında bir artış ile 64,80 TL olmuştur" dedi.

"İŞLETMELERDE KAPASİTELER DÜŞÜRÜLDÜ"

Besi maliyetlerin artışında, yemin dışındaki diğer bir etken de besi materyali fiyatlarındaki artış olduğuna dikkat çeken Hacıince, "2021 yılında sığır besiciliğinin kar sağlamaması nedeniyle işletmelerde kapasiteler düşürülmüş, bu nedenle 2021 yılının son çeyreğine kadar yerli besi materyali fiyatlarında bir artış gözlemlenmemiştir. Ancak dünya piyasalarında yem ham maddesi fiyatlarındaki ve navlunlardaki artış nedeniyle dolar bazında yaklaşık 30 ile 50 sentlik

artış ve
döviz kurlarındaki yükseliş besiyeye hayvan koymayı imkânsız hale getirmiştir. Bu
günkü
parametrelerle iç piyasadan Canlı baskül birim fiyatı 40 TL ye işletmeye giren bir
sığırın
birim karkas maliyeti 65-66 TL, 3,60 dolardan giren Güney Amerika malının 77 TL ve
3,60
Euro'dan giren Avrupa malının ise 75 TL ye mal olmaktadır. Yıl içerisinde karkas et
fiyatlarının düşük seyretmesi nedeniyle besicilerimizde ortaya çıkan isteksizlik, ithal
besilik
hayvan ithalatında yapılan kısıtlamalar ve yılın son çeyreğindeki ithal besilik materyal
tedariğinde ortaya çıkan maliyet artışları işletmelerin kapasite kullanımını düşürmüştür
ve
gelecek yıl üretimi için ciddi bir risk doğurmuştur" uyarısında bulundu.

2021 YILI SIĞIR KARKAS SATIŞ VE MALİYET VE YEM TABLOSU			
AYLAR	YEM FİYATLARI (BESİ YEMİ 14P)	BESİ MALİYET	PİYASA ALIM FİYATI
Oca.21	2.050	40,50 TL	37,37 TL
Şub.21	2.025	41,20 TL	39,59 TL
Mar.21	2.100	41,70 TL	39,73 TL
Nis.21	2.255	45,40 TL	39,98 TL
May.21	2.480	48,10 TL	43,31 TL
Haz.21	2.600	50,80 TL	44,09 TL
Tem.21	2.440	48,50 TL	44,05 TL
Ağu.21	2.480	50,22 TL	44,48 TL
Eyl.21	2.480	49,82 TL	44,46 TL
Eki.21	2.660	54,69 TL	47,64 TL
Kas.21	3.100	58,83 TL	49,94 TL
Ara.21	4.040	67,20 TL	62,24 TL

Söz konusu sorunun sadece bu yıl için geçerli olmadığını kaydeden Hacıince, "Daha
öncesinde de sürekli olarak dile getirdiğimiz üzere, etçi ırklarla tohumlama yapmak
üzere kullanma melezlemesinin yaygınlaştırılması suretiyle yerli hayvan
kaynaklarımızı verimli kullanmalıyız. Bunun yanında gelecek yılların
projeksiyonlarının iyi çizilmesi ve yurt içinden karşılanamayacak olan besilik
materyalin ithalatının ihtiyaç nispetinde mutlaka yapılması sağlanmalıdır. Bu noktada
yapılacak iyi bir planlama gelecekte yapılması muhtemel müdahaleleri ortadan
kaldıracaktır" önerisini paylaştı.

TÜİK, 2 YILDIR ÜRETİM VERİLERİNİ YAYINLAMİYOR

Hacıince, TÜİK'in son iki yıldır kırmızı et üretimine ilişkin verileri yayınlamadığını hatırlatarak, ölçümlmelerdeki sıkıntıyı da dikkat çekti.

Hacıince, "İki yıldır ulusal bazda kırmızı et üretimi tahminleri yansımadığından bu anlattığımız sıkıntıların üretimimizi ne ölçüde etkilediğini bilemiyoruz. Bu konuda ilgili kurumumuzun daha sağlıklı istatistik verisine ulaşmak için yöntem arayışında olduğunu biliyoruz ve bir an evvel bu çalışmaların sonuçlanmasını umut ediyoruz. Kırmızı et piyasasında yaşanan fiyat dalgalanmalarını sadece üretici tarafından kaynaklanıyormuş şeklinde bir algı oluşturulmaktadır. .Bu yanlış bir yaklaşımdır. Kırmızı et sektörü besici, celep, sanayici, toptancı, perakendeci ve tüketiciden oluşan çok paydaşlı bir yapıdır. Sektörün tüm bileşenleri piyasa koşullarını belirlemektedir" dedi.

Şuan içinde bulunulan hassas ekonomik sürecin tüm dünyanın içinde bulunduğu enflasyonist ortamda et sektörü üzerinde maliyet baskısı yarattığını kaydeden Hacıince, "Her zaman yerli üreticiye ihtiyacımız olacağını düşünerek bu kapsamda piyasaya müdahale edici söylem ve planlardan uzak durarak, ithalatı özendirmeden iç yapısal süreçlerimize tüm paydaşlarla birlikte odaklanmalıyız. Şuan et fiyatının geldiği seviye temel odak ve algı olmamalıdır. Burada yapısal süreçleri hep birlikte ele almalıyız" diye konuştu.

UKON Başkanı Hacıince, sektörün çözüm önerilerini şöyle sıraladı: "Yapısal süreçler olarak; hayvan besleme girdilerin olabildiğince tümünün yurt içinden karşılanması amacı ile üreticiler özendirilmelidir. Devlet destekleri gerçekçi ve günün şartlarına uygun seviyede belirlenmelidir. Tarım ve gıda üretimi stratejik bir sektör olarak belirlenip pozitif ayrımcılıkla projeler uygulanmalıdır. Bu işle iştilgal eden kooperatif ve birlikler yapısal olarak güçlendirilip etkinlikleri arttırılmalıdır."

Dolardaki düşüş yem fiyatlarına yansımadı

Sencer Solakoğlu

ANKARA (ANKA)- DİLAN KUTLU-

Dolar kurunda yaşanan yaklaşık yüzde 40'lık düşüş yem fiyatlarına yansımadı. 4 lira 70 kuruşa çıkarılan çiğ süt fiyatı da yem fiyatlarındaki artışı karşılamadı. Küçük aile işletmeleri bu durumdan ilk etkilenen kesim olurken büyük işletmelerde de durum farklı değil. Sektör temsilcileri, süt fiyatlarının yeniden revize edilmesi için açıklama yaptı. Tüm Süt, Et ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Derneği (TÜSEDAD) Genel Başkanı Sencer Solakoğlu, "Şu an da 700 binlere kadar düştü işletmeler. Milyonlardan buralara geldik. Önce aile işletmeleri gider, ondan sonra bizim gibi işletmeler kapıya kilit vurur. Ama nisan, mayıs ayı gibi bizlerin de çaresi kalmayacaktır. Bu sadece basit kur dalgalanması değil, yıllardır sağlıksız gelen tarım sektörünün artık dayanma gücünün kalmamasıdır" dedi.

Süt sektörü temsilcileri, ortak bir açıklaması yaparak, yem fiyatlarının yükselmesiyle beraber Ulusal Süt Konseyi'nin belirlemiş olduğu 4 lira 70 kuruşluk fiyatın hayata geçmeden anlamını yitirdiğini belirtti. Sütü 4 lira 41 kuruştan satıp, yemi 4 lira 76 kuruştan alan üreticiler, süt/yem paritesine göre zarar ettiklerini ifade ederek Ulusal Süt Konseyi'nin yeniden toplanmasının gerektiğini kaydetti.

Ortak açıklamaya, Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Genel Başkanı Tevfik Keskin, Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Kamil Özcan, Türkiye Hayvancılık Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Başkanı Ahmet Ertürk, Tarım Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Başkanı Mehmet Özkurnaz, KÖY-KOOP Merkez Birliği Genel Başkanı Eray Çiçek ve TÜSEDAD Genel Başkanı Sencer Solakoğlu imza koydu.

Bursa'da üreticilik yapan TÜSEDAD Genel Başkanı Sencer Solakoğlu, yaşanan bu sıkıntıların doğru bir tarım politikası uygulanmamasından kaynaklandığı belirtertti. Solakoğlu, ANKA Haber Ajansı'na şu değerlendirmelerde bulundu:

“Türkiye’de özellikle süt ve et hayvancılığı yurt dışından gelen gıdayla ayakta duruyor. Kısmen tahıllar Türkiye’de de üretiliyor ama protein kaynakları yurt dışından ithal ediliyor; soya küspesi, ayçiçeği küspesi gibi. Dolayısıyla sektörün tükettiği yemin de yaklaşık yüzde 50’si yurt dışından geldiği için dolarla maliyet yapıp Türk lirasıyla satan bir sektör haline geldi.”

“YEMCİ, ÖYLE ZARARLARA UĞRUYOR Kİ ‘İŞ YAPMAMAK BENİM İÇİN DAHA KARLI’ DİYOR”

Yem stoklarının mart ayına kadar üretimi devam ettireceğini, mart ayından sonra ciddi kırılmalar yaşanacağını söyleyen Solakoğlu, “Zaten üç seneden beri sektör kan ağlıyordu. Dolar Türk lirası karşısında değer kazanınca maliyetler müthiş derecede arttı. Yem firmalarının ciroları çok arttı. Bizim de yem satın almamız çok maliyetlendi. Sattığımız sütün fiyatı aynı kaldığı için birçok çiftlik kapattı. Öbür taraftan da protein ithalatında ciddi sekteler başladı. 20-25 bin tonluk bir gemi getirdiğiniz zaman 350 milyon liralara yapıyor. Yemci, sattığı yemin parasını dolara çevirdiğinde öyle zararlara uğruyor ki ‘Ben bu malları zararına getirmek istemiyorum. İş yapmamak benim için daha karlı bir duruma geldi’ diyor” diye konuştu.

Solakoğlu, “Türkiye’de yem üretiliyor mu” sorusuna ise “Protein kaynaklarının başında soya küspesi yatıyor ve Türkiye’de soya fasulyesi yetiştirilmiyor. Fasulye yetiştirmeyi bizler biliyoruz. Ama devletin, bunun sanayi kısmındaki, alım-satım sözleşmelerindeki düzenlemeleri yapması gerekiyor. Toprak Mahsulleri Ofisi ‘Soya ekin. Ben alacağım’ demediği takdirde çiftçilerin soya ekimi yapmalarını beklemek mümkün değil” yanıtını verdi.

“TÜRKİYE TARIM BAKANI’NIN ‘KEPEK EKİN’ DEMESİ BÜTÜN DÜNYADA YANKI GETİRDİ. BİZİMLE DALGA GEÇTİLER”

“Tarımda hiçbir şey anlık değil, sadece hayvan kesimi anlık. Kestiğiniz hayvanın telafisi olmuyor” diyen Solakoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Şu an ki bakanlığı düşünün. Bu adama ‘Kepek fiyatları çok arttı’ denince, ‘O zaman kepek ekin’ dedi. Türkiye Tarım Bakanı’nın ‘kepek ekin’ demesi, bütün dünyada yankı getirdi. Bizimle dalga geçtiler. Çok radikal kararların, çok fazla üzerinde vakit harcanmadan verilebiliyor olması gerçekten çok endişe verici. Tarım Bakanlığı’nın yapısal olarak sisteminin değiştirilip, işin ehli kadrolarının yeniden iş başına getirilmesi lazım. Şu anda Bakan Bey’in tarımla hiçbir alakası yok. Ne derdimizi izah edebiliyoruz ne karşılığında aldığımız cevap bizi tatmin ediyor. İş işten geçtikten sonra olukla para akıtıyoruz tarıma. Bir planlama yapılırsa aynı bütçeyi çok daha verimli kullanma şansımız olur.”

“2018’DE YAPILAN HAYVAN İTHALATI 2011-2017 ARASINDAKİ İTHALATA EŞ DEĞER”

2011-2017 arasından yapılan hayvan ithalatının 2018’de yapılan toplam hayvan ithalatına eş değer olduğunun altını çizen çiftçi Solakoğlu, “Çünkü öngörü yok. ‘Açın kapıları getirin’ dendi. 2018’den bugüne kadar da çiftçiler zarar ettiği için, ithalat edenler hayvanlarına baktılar. Yerli hayvan almaz oldular. Şu an da yerli hayvanları üreten süt çiftlikleri kapandığı için hayvan bulamaz duruma geldiler” dedi.

TARIMIN BEL KEMİĞİ AİLE İŞLETMELERİ, BORÇ BATAĞI İÇERİSİNDE DEDEDEN KALMA METOTLARLA TARIMSAL ÜRETİM YAPIYORLAR”

Solakoğlu, hayvancıların yaşanan krizde ilk yaptıkları şeyin yemi kesmek olduğunu, bu nedenle Türkiye’deki yem satışlarında yüzde 25 bir azalma görüldüğünü belirterek şunları söyledi:

“Çünkü ineğe yem vermiyorlar. Şu an da yemini nakit alabilen küçük aile işletmesi sayısı çok azdır. Tarımın bel kemiği olan aile işletmeleri, uzun senelerdir borç batağı içerisinde teknolojiye hiç yatırım yapamadılar. Dededen kalma metotlarla hala tarımsal üretimle yapmaya çalışıyorlar. Diyolar ki ‘Tarlın varsa yetiştir, hayvanına yedir.’ Bugün adam eğer tarlasında yonca yetiştiriyorsa ve 1 ton yoncunun fiyatı 2 bin 500 liraysa, buradan tonunda 500 lira para kazanıyorsa, ineğine yedirip zarar edeceğine bu yoncayı dışarıya satmak daha mantıklıdır. Adam o yoncayı dışarıya sattığında daha çok para kazandığını gördüğü zaman, hayvan bakmak yerine yonca yetiştiriyor. Ne oluyor? Bir aile işletmesi daha bu işten çıkmış oluyor. Kapanan aile işletmeleri de çizmeyi bir daha ayağına takmıyor.

“BU BASİT KUR DALGALANMASI DEĞİL, YILLARDIR SAĞLIKSIZ GELEN TARIM SEKTÖRÜNÜN ARTIK DAYANMA GÜCÜNÜN KALMAMASI”

Şu an da 700 binlere kadar düştü işletmeler. Milyonlardan buralara geldik. Her gün de erimeye devam ediyor. Bu insanlar çocuklarını artık şehre gönderiyorlar. Köyde artık kız vermiyorlar. Bu aile işletmelerini ayakta tutmanın tek sebebi, bu insanların para kazanması. Bunu da devlet desteğiyle yaparsanız yine yanılırsınız. Çünkü devlet destekleri, verimsizliği devam ettirmenin başka bir yöntemi oluyor. Onların paradan daha çok bilgiye de ihtiyaçları var. Önce aile işletmeleri gider, ondan sonra bizim gibi işletmeler kapıya kilit vurur. Ama nisan, mayıs ayı gibi bizlerin de çaresi kalmayacaktır. Bizim de yapabileceğimiz tek şey, içerideki hayvan varlığını minimuma düşürmek, zaten şu anda azaltıyoruz. Bu sadece basit kur dalgalanması değil, bu yıllardır sağlıksız gelen tarım sektörünün artık dayanma gücünün kalmamasının sonucunda geldiğimiz nokta.”

Gübre fiyatları düşecek mi? TİGEM bütün gübre ihalelerini iptal etti

Gübre fiyatlarına yapılacak indirimler çiftçiler tarafından dört gözle beklenirken TİGEM işletme bazında yaptığı gübre ihalelerini iptal etti.

TİGEM'in işletme bazında 17 Aralık'ta başladığı ve 28 Aralık'a kadar devam eden gübre ihalelerini biri hariç hepsini iptal ettiği ortaya çıktı. Döviz kurunun 18 TL'den geri dönmesiyle birlikte gübre fiyatlarında da indirime gidileceği beklentisinden dolayı ihaleler iptal edilirken, piyasada fiyatların netleşmesiyle birlikte işletme bazında gübre ihaleleri tekrar yapılacak.

İŞLETME BAZINDA GÜBRE ALIM İHALELERİ YAPILMIŞTI

TİGEM, Aralık ayının ilk haftasında yaptığı gübre ihalesinde yüksek tekliflerin gelmesi üzerine bu ihaleler iptal edilmişti. İşletmelerin, ihtiyaç duydukları gübreleri kendi iç bünyelerinde yapacakları ihalelerle tedarik etmesine karar verilirken, bütün işletmeler gübre alım ihalesine çıkmıştı. Buna göre, Ulaş Tarım İşletmesi 17 Aralık'ta, Türkgeldi Tarım İşletmesi ile Konuklar Tarım İşletmesi, 20 Aralık'ta, Dalaman Tarım İşletmesi 21 Aralık'ta, Polatlı Tarım İşletmesi ile Çukurova Tarım İşletmesi 22 Aralık'ta, Çukurova Tarım İşletmesi ile Gökhöyük Tarım İşletmesi 23 Aralık'ta ve Polatlı Tarım İşletmesi'nin ikinci bir gübre ihalesi de 28 Aralık'ta yapılacaktı.

Bu ihalelerden bir çoğu yapılmasına rağmen döviz kurunun düşmesiyle birlikte gübre fiyatlarının da düşeceği beklentisinden dolayı sözleşmeler imzalanmayarak iptal edildi.

28.12.2021

SADECE ÇUKUROVA TARIM İŞLETMESİ'NİN İHALESİ ONAYLANDI!

Çukurova Tarım İşletmesinin 22 Aralık'ta yaptığı ihale, gübre kullanım döneminin gelmesinden dolayı yapılan ihalenin sözleşmesi onaylandı. Yapılan ihale ile 760 ton üre gübresi alındı. TİGEM, gübre fiyatlarının düşeceği beklentisinden dolayı ihaleleri iptal ederken, çiftçi de dört gözle gübre fiyatlarında yapılacak indirimleri bekliyor.

Zincir marketlerden peş peşe indirim açıklamaları

Fiyat artışları konusunda en fazla eleştirilen kesimlerin başında yer alan market zincirlerinden peş peşe indirim açıklamaları geldi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati başta olmak üzere, dolar/TL'deki düşüşün ürün fiyatlarına yansıtılması yönünde gelen çağrılarının ardından market zincirleri, raflarda indirim gittiklerini duyurmaya başladı.

Bu kapsamda CarrefourSa bazı ürünlerde yüzde 30'a varan indirim gerçekleştirdiğini duyururken, Migros meyve-sebzelerde yüzde 10 indirim uygulamaya başladığını açıkladı. Şok Market de dün temel tüketim ürünlerinde indirim gittiğini duyurmuştu.

CarrefourSa'dan yapılan açıklamada, "Tedarikçilerimize gönderdiğimiz bilgilendirme yazısında döviz kurundaki düşüşe dikkat çekerek kendilerinden tedarik fiyatlarını 20 Kasım 2021 tarihi öncesindeki kur seviyesine göre güncellemelerini talep ettik. Biz de bu indrimi derhal reyon fiyatlarımıza yansıtmayı taahhüt ediyoruz. Tedarikçilerden aldığımız dönüşler ile fiyat indirimlerimiz artarak devam edecek" denildi.

Açıklamada, Carrefour ve belirli markalardaki süt, ayçiçek yağı, kaşar peyniri, domates salçası su, maden suyu, tere yağ, tost peyniri, ıslak havlu, makarna çeşitleri, çay, zeytinyağı, un, pirinç, deterjan, kâğıt havlu, tuvalet kâğıdı ile domates, ayva, avokado ve karnabahar ürünlerinde yüzde 30'a varan indirim gerçekleştirildiği belirtildi.

Migros: Meyve-sebzelerde yüzde 10 indirim uygulandı

Migros'tan yapılan açıklamada da, "Üreticilerle yoğun görüşmeler yaparak indirimli fiyatları uyguluyoruz. Tüketicinin rahatlaması için girdi düşüşü beklemeden tedarik ettiğimiz meyve-sebzelerde kendi kaynaklarımızdan karşılanmak üzere, tüm meyve-sebzelerde bütün mağazalarımızda yüzde 10 indirim uygulanmaya başlandı" denildi.

Açıklamada, üretici ve tedarikçinin indirim yapması ile birlikte un, yağ, şeker gibi temel ürün ve ihtiyaçlar dahil tüm ürünlerdeki indirimlerin de hiç bekletilmeden aynı gün içinde etiketlere yansıtıldığı ifade edildi.

Açıklamada, "İndirimlerde anahtar konumunda olan üreticilerin, kurlar düşüp stabil oldukça öngörüsü netleşecektir. Bu da perakendecilerin fiyatlarına indirimler olarak yansıyacaktır. Üreticilerin yaptığı indirimlerin yanında ambalaj girdisi gibi maliyetlerde kontrol altına alınabilirse indirimler daha da etkinleşecektir" denildi.

Şok, temel tüketim ürünlerinde fiyatı düşürdü

Şok Market'ten dün yapılan açıklamada ise "Her zaman yapılan fiyat indirim kampanyalarına ek olarak, döviz kurunun düşmesi kaynaklı, temel tüketim ürünlerinde fiyat indirimi yapıldı. Bununla birlikte sürekli uyguladığımız fiyat indirim kampanyaları ve her gün düşük fiyatları müşterilerimize sunmaya devam ediyoruz" denildi.

Şok Market'te 5 litrelik ayçiçek yağının satış fiyatı 119 liradan 109 liraya, 1 kilogram çay 37,5 liradan 33,5 liraya, 1 litre süt 7,90 liradan 6,90 liraya, 30'lu yumurtanın fiyatı 38,90 liradan 35,70 liraya, 700 gram taze kaşar 49,90'dan 39,90'a indirildi.

SEDDK, 2022 için devlet destekli tarım sigortaları tarifelerini açıkladı

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (SEDDK), 2022 Yılı Devlet Destekli Tarım Sigortaları Genel Şartlar ile Tarife Talimatları yayınlandı. Buna göre, Alçak Tünel Sigortası'nda, dolu ve doludan kaynaklanan kalite kaybı riskleri için uygulanan yüzde 10 indirim yüzde 20'ye yükseltildi.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (SEDDK), 2022 Yılı Devlet Destekli Tarım Sigortaları Genel Şartlar ile Tarife Talimatları yayınlandı.

Konuya ilişkin Tarım Sigortaları Havuzu'ndan (TARSİM) yapılan açıklamaya göre, 4931 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararına İstinaden, 2022 Yılı Devlet Destekli Tarım Sigortaları Genel Şartlar ile Tarife Talimatları, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (SEDDK) tarafından yayınlandı. Yeni uygulamalar, 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek.

Bu kapsamda, Bitkisel Ürün Sigortası'nda, dolu paket risklerinin heyelan riski hariç olmak üzere muafiyet oranı yüzde 8, müşterek sigorta oranı yüzde 0 olacak şekilde standart hale getirildi. Sıcak hava zararı ile yağmur risklerinin muafiyet oranı yüzde 8, müşterek sigorta oranı yüzde 30 olacak şekilde standart hale getirildi.

Fide ve yapraklanma döneminde don riskinin yeniden ekim dikime neden olacak şekilde meydana getirdiği zararlar, şeker pancarı, çerezlik kabak, domates, biber ve patlıcan ürünlerinde ilk defa kapsama alındı.

Dolu Ağı ve Destek (telli terbiye) Sistemlerinde taşıt çarpması ve dolu ağırlığı riskleri için muafiyet oranı yüzde 10'dan yüzde 8'e; altıntop, limon, mandalina, portakal,

üzüm (sofralık), üzüm (kurutmalık), üzüm (şaraplık) ürünlerinde sıcak hava zararı riski için muafiyet oranı yüzde 10'dan yüzde 8'e; kayısı ürünü için don riski müşterek sigorta oranı yüzde 40'dan, yüzde 35'e indirildi.

Pamuk ve pamuk (sertifikalı tohumluk) ürünlerinde yağmur riski için müşterek sigorta oranı kaldırıldı.

Dolu ağı ve örtü ile destek telli terbiye sistemlerinde kar ağırlığı teminatı kapsama alındı. Kara, hava ve deniz taşıtlarının çarpması riski, dolu paket risklerine dâhil edildi. Kaplıca buğdayı, sertifikalı tohumluk bamyaya, limonotu, altınotu ürünleri teminat kapsamına alındı. Dolu riski tarife fiyatında buğdayda yüzde 5 indirim sağlandı.

Ağaç-fidan sigortasında, meyve fidanı ve bağ fidanı ürünlerinde don riski teminat kapsamına alındı. Alçak Tünel Sigortası'nda, dolu ve doludan kaynaklanan kalite kaybı riskleri için uygulanan yüzde 10 indirim yüzde 20'ye yükseltildi.

Eşik verim oranı yüzde 70'den yüzde 80'e yükseldi

Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası'nda, 2022 yılına özel devlet destek oranı yüzde 60'dan yüzde 70'e yükseltildi. Yine 2022 yılına özel olarak, eşik verim oranı, yüzde 70'den yüzde 80'e yükseltildi.

Sera Sigortası'nda, sera dışında bulunan, seraya bitişik ve seranın esaslı unsuru sayılabilecek, sabitliği ve koruması sağlanmış makine, tesisat, ekipman ve teknik donanımlar teminat kapsamına alındı. Ayrıca, plastik örtüler için teminat kapsamında bir riskin gerçekleşmesi halinde 250 liralık "Örtü Onarım Masrafı" kapsama alındı.

Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası'nda, süt sığırları geniş kapsamlı ve besi sığırları geniş ve dar kapsamlı tarife fiyatlarında, hırsızlık teminatı tarife fiyatında yüzde 16 indirim yapıldı.

Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası'nda, geniş-dar kapsamlı tarife fiyatlarında ve hırsızlık teminatı tarife fiyatında yüzde 16 indirim yapıldı. Yavru atma teminatı kaldırıldı. Müşterek sigorta oranı, yüzde 10'dan yüzde 5'e düşürüldü. Bu değişiklik ile üreticiler, daha fazla hasar ödemesi alabilecek hale gelmiş oldu.

Su Ürünleri Hayat Sigortası'nın tarife fiyatlarında, yüzde 12 indirim yapıldı. Arıcılık Sigortası'nda, Arıcılık Kayıt Sistemine (AKS) kayıtlı plakalı kara kovanları teminat kapsamına alındı. Sigortaya kabul şartlarından biri olan en az 30 kovan şartı kaldırıldı.

Ayrıca, tüm teminatlarda müşterek sigorta oranı, yumuşak plastik unsuru için yüzde 10'a düşürülerek standart hale getirildi. Ürün unsuru için dolu, fırtına, sel ve su baskını risklerinde yüzde 5 indirim yapıldı. Tüm branşlarda, yüzde 40 ve üzerindeki engelli üreticilere yüzde 5 indirim imkânı da sunuldu.

Gıda fiyatlarında rekor artış

Türk-İş araştırmasına göre gıda fiyatları, kasım ayında aylık yüzde 25,75, yıllık yüzde 54,96 arttı. Açlık sınırı 4.013 TL, yoksulluk sınırı ise 13.072 liraya çıktı.

Gıda enflasyonu açısından öncü göstergelerden biri olarak kabul edilen Türk-İş gıda endeksi aralık ayında rekor artış kaydetti.

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (Türk-İş) "Açlık ve Yoksulluk Sınırı" araştırmasının aralık ayına ilişkin sonuçları açıklandı.

Buna göre Ankara'da hesaplanan gıda enflasyonu, aralık ayında aylık bazda yüzde 25,75, yıllık bazda yüzde 54,96 ile rekor hızla yükseldi. Gıda fiyatlarındaki yükseliş kasım ayında aylık bazda yüzde 3,18, yıllık bazda yüzde 26,82 olarak açıklanmıştı.

Türk-İş raporunda, "TL'den dövize yönelişi engellemek için uygulanmaya başlanan ve kur korumalı mevduat olarak adlandırılan tedbirlerle, döviz kuru önemli ölçüde geriletilmiş olmasına rağmen etiketler değişmedi. Artan fiyatlar aynı kaldı. Aralık 2021 itibarıyla gıda fiyatlarındaki artış %25.75 olarak hesaplandı. Böylece, ücretli çalışanların ve emeklilerinin geçim şartları daha da ağırlaştı" denildi.

Raporda bu denli yüksek oranlı artışın "Kasım 1987 seçimlerini izleyen Aralık 1987'de" gerçekleştiğine dikkat çekildi.

Yoksulluk sınırı 13 bin TL'yi aştı

Araştırmaya göre, dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) 4.013,26 TL'ye yükseldi.

28.12.2021

Gıda harcaması ile birlikte giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamalarının toplam tutarı (yoksulluk sınırı) 13.072,51 TL'ye, bekâr bir çalışanın 'yaşama maliyeti' ise aylık 4.926,94 TL'ye çıktı.

Dört kişilik bir ailenin sadece gıda harcaması (mutfak masrafı) geçen aya göre 822 TL arttı. Sadece aylık toplam harcama tutarındaki artış ise 2.677 TL olarak gerçekleşti. Yıllık artış mutfak harcamasında 1.423 TL ve toplam harcama olarak 4.636 TL oldu.

Türk-İş "Bir önceki yılda geçerli olan asgari ücrete kıyasla aylık net 1,427.5 TL ve yüzde 50.51 oranındaki artış, bu ay gerçekleşen fiyatların gölgesinde kaldı" dedi.

Fiyat İstikrarı Komitesi Nebati başkanlığında ilk kez toplanacak

Bakan Nebati başkanlığında ilk toplantısını yarın yapacak olan Fiyat İstikrarı Komitesi, enflasyona ilişkin gelişmeler ve gelecek dönem enflasyon görünümüne ilişkin riskler ele alınacak.

Fiyat İstikrarı Komitesi, yarın ilk toplantısını Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin başkanlığında yaparak, enflasyona ilişkin gelişmeleri ve bu konudaki muhtemel riskleri masaya yatırarak.

Fiyat İstikrarı Komitesinin ilk toplantısı yarın saat 11.00'de başlayacak. Bakan Nebati başkanlığında yapılacak toplantının ana gündemi "Enflasyon Gelişmeleri ve Önümüzdeki Dönem Enflasyon Görünümüne İlişkin Riskler" olarak belirlendi.

Resmi Gazete'nin 30 Haziran tarihli sayısında yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile hayata geçirilen Fiyat İstikrarı Komitesinde, Bakan Nebati'nin yanı sıra Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Sanayi ve Teknoloji, Tarım ve Orman ile Ticaret bakanları yer alıyor. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı da Komitenin üyeleri arasında bulunuyor. Komitenin koordinasyonu ve sekretarya faaliyetlerini Hazine ve Maliye Bakanlığı yürütüyor.

Yönetilen/yönlendirilen fiyatlar ile fiyat istikrarını tehdit eden riskler ve bunlara yönelik hayata geçirilmesi gereken tedbirleri ele almak ve özellikle para politikasının etkinliğinin sınırlı olduğu arz yönlü şoklara yanıt vermek üzere kurulan Komitenin, para ve maliye politikaları arasındaki eş güdümü gözeterek fiyat istikrarına yönelik yapısal politika önerileri geliştirmeye de odaklanması öngörülüyor.

Bakan Nebati: 20 Aralık'ta kimse devreye girmedi

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, "20 Aralık'ta kimse devreye girmedi, sadece binlerce bireysel satıcı devreye girdi, adeta yarıştılar. O gece dövizini bozdurmak için adeta insanlar yarışa girdi" dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, 20 Aralık gecesindeki dolar satışlarına yönelik iddialar için, "Kimse devreye girmedi" açıklamasını yaptı. Nebati, "20 Aralık'ta sadece binlerce bireysel satıcı devreye girdi, adeta yarıştılar. O gece dövizini bozdurmak için adeta insanlar yarışa girdi" dedi.

A Haber'de ekonomi gündemine dair açıklamalarda bulunan Nebati, ekonomide yeni bir araç olarak 'proje kredileri'nin geleceğini açıkladı. Bakan Nebati, "Proje olarak verdiğiniz krediyi sıkı bir şekilde takip edeceğimiz bir mekanizma oluşturuyoruz. Biz kutsal olmayan ihtiyaçlara göre gerçekleştirilmiş, yeni eklemelerin de yapılabileceği, dünya örneklerinin alındığı ve içerideki dinamiklerin uyumunun sağlandığı bir model çıkardık" ifadelerine yer verdi.

Bakan Nebati özetle şunları söyledi:

"Altyapımız da bu ekonomik modeli karşılayacak bir seviyeye ulaştı. Dışarıdan yapılan atakları da daralttık. Sürekli bir psikolojik harp vardı. Dolar 20 TL olacak, sahte ve yalan haberler vardı. Doğru olmayan ve sürekliliği bireyleri dövize yönlendiren haberler vardı.

Hep içeriye doğru oynadılar. Küçükleri kullandılar. Ufacık tasarrufları olan bu bireyleri ekonomiyi daraltacak şekilde kanalize ettiler.

20 Aralık'ta neler yaşandı

Sayın Cumhurbaşkanımız modeli açıkladı. Bireylerimiz 20 Aralık'ta dövizlerini bozdurmaya başladı. 20 Aralık tarihi bir gündür. Ekonomi ve siyasal literatüre girdi. Sayın Cumhurbaşkanımızın güvenilirliği ve itibarını da görmüş olduk. Kur ataklarını pazartesi günü bitirdik. Türk lirası mevduatlar 38 milyar lira arttı.

Kamu bankaları devreye girmedi

O gece dolar satılmadı. Kamu Bankaları devreye girmedi. Hiç kimse devreye girmedi. Bireysel satıcılar devreye girdi. Birbirleriyle yarıştılar. Türkiye'de para politikası ile mali politikanın birlikte yürüdüğü bir sürecin içerisindeyiz.

Başarımızın birinci önceliği Sayın Cumhurbaşkanımızın duruşu, ikincisi ise uyumlu çalışmamız. Para politikası ve mali politika olmak üzere her alanda uyumlu bir şekilde hareket ediyoruz.

İlk adım finansal istikrarın sağlanması ve güven ortamının tecelli etmesiydi. Döviz aldı başını gidiyor gibi algı yaratılmaya çalışıldı. Sayın Cumhurbaşkanımız hep söylüyordu; bu bir köpüktü.

Bizim için önemli olan o akşamdı. Finansal istikrar sağlanırsa, o dolarizasyonu engelleyecek adımlar atarsanız güven artar. Bunun üzerine inşa edilecek olan ihracatın artırılması büyük önem arz ediyor.

Proje bankacılığı

Bankaların kredi tahsisi ve izlenmesine ilişkin uluslararası standartlara uygun sistemlerin kurulması, veriye, risk analizine ve bilgiye dayalı kredi kullandırılmasının sağlanması hedeflenmektedir. Verilen kredilerin takibini sağlayacağız. İşte proje bankacılığı budur.

Biz ihtiyaçlara göre bir model ortaya çıkardık. Gelişmekte olan ekonomilerin dünya ekonomisi içerisindeki aldığı pay giderek büyüyor. Mortgage'den sonra yeni bir değişim noktasına geldik.

Aslında küreselleşmenin Vuhan'daki bir hapşırıkla dünyanın gerçeği olduğunu gördük.

Dünya küresel bir köy. Bu köyde Türkiye inanılmaz potansiyele sahip. Yabancı yatırımcı girişleri dünyada azalıyor, sıcak para azalıyor. Sizin sıcak parayla işiniz olmaması lazım, doğrudan yatırımlar lazım. Böylesine bir krizde Türkiye, 12,7 milyar dolar doğrudan yatırım çekmiş.

Türkiye üretmiyor katma değeriniz dışarı akıyor

Siz buraya kadar gelmişsiniz bir bakıyorsunuz dolar düşüyor. Niye düşüyor. Bir bakmışız ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 56. Türkiye üretmiyor. Aksine sizin katma değeriniz dışarı akıyor. Buna karşı bir duruş sergilenmesi gerekiyordu. Bu duruş sürekli yükselip büyümede cari açığımızda yükseliyor.

Bunun bir şekilde düzeltilmesi lazım. Biz tam işin zirvesindeyken 12,500 dolardayken patika değişikliği yaparak, Türkiye'yi orta gelir kuşağından çıkarmaya çalıştık.

BDDK daha sıkı bir şekilde suç duyurularında bulunmalı

Sahte söylemler varsa anında suç duyurusunda bulunulmalıdır. BDDK'nın görevi sahte spekülasyon eylemlerinde bulunanlar hakkında suç duyurusunda bulunmaktır. Suç duyurularında daha sıkı bir şekilde bulunması lazım. Hiç kimsenin Türkiye ekonomisi ve yatırımcıların kaderiyle oynamaya hakkı yoktur. Piyasaya 40 milyar dolar sürüldüğünü iddia ediyorlar. 40 milyar dolar nasıl olur? O gece MB 7 milyar dolar müdahalede bulundu. Tüm kamu ve kurumları her türlü enstürmanı kullanmakla mükelleftir. Merkez Bankası'nın müdahalesi varsa pazartesi belli olur.

Serbest piyasa ekonomisine yüzde 100 bağlıyız. Türkiye'nin yeni ekonomi modelini inşa etmesinin sebebi budur. Bugünkü cari açık 12 milyar dolar civarında geliyor. Bu Türkiye'nin cari fazlaya doğru gittiğini gösteriyor."

Kapasitede sınıra dayanan ihracatçı, yatırımda kredi ve kur kışkacına girdi

Yeni ekonomi modelinin dayandığı ihracatla büyüme hedefi fabrikaların kapasitelerine, kapasite artışları da kur belirsizliği ve uzun vadeli finansman kıtlığına takılıyor. Kur korumalı TL mevduatın doları çekeceği noktanın rekabetçiliğinden endişe eden ihracatçılar, bir yandan da uzun vadeli finansman bulamayınca yatırım kararlarını rafa kaldırıyor.

Son döneme damgasını vuran yeni ekonomik model ihracatla büyümeyi önceliklendirirken, kapasitelerde sınıra yaklaşan ihracatçılar uzun vadeli kredi bulamadığı ve kurun nerede duracağını öngöremediği için yeni yatırım planlarını rafa kaldırmak zorunda kalıyor. “Kapasite artmadan ihracat artmaz” diyen sanayiciler, yeni yatırımların hayata geçmesi için uzun vadeli ve uygun finansman modelleriyle ihracatçının desteklenmesini, kurda da rekabetçi seviyede stabilite istiyor.

Son açıklanan aralık ayına ilişkin imalat sanayi kapasite kullanım oranları yeni yatırım gerekliliğinin en önemli sinyallerinden biri. Aralıkta yüzde 78,7'ye çıkan kapasite kullanım oranı, ara malları sanayinde yüzde 80,3'e kadar yükseldi. İmalat sanayinin yüksek kapasite kullanımı olumlu, ancak piyasada dengeye oturmayan kur ve uzun vadeli finansmana erişim sorunu yatırım planlarının hayata geçirilmesi noktasında duraklamaya neden oluyor. Yatırımların devreye girmemesi ise ihracatla büyüme odağına oturtulan yeni ekonomik modelin geleceğini tehlikeye atabilir. Konuyla ilgili DÜNYA'ya değerlendirmelerde bulunan çeşitli sektör temsilcileri, ihracatta sürdürülebilir bir büyümenin yakalanması için rekabetçi kur ve uzun vadeli uygun finansman vurgusu yapıyor.

Kurun durduğu seviye yatırımı etkileyecek

TOBB Konfeksiyon ve Hazırgiyim Sanayi Meclis Başkanı Şeref Fayat, ihracatın iyi gittiğini, pek çok sanayicinin yeni yatırımlar için OSB'lerde yer tahsisine gittiğini söylerken, bundan sonra önemli olanın bu yatırımların devreye girmesi için iyi bir yatırım iklimi olduğunu söyledi. İhracatçıların faizde önünü görebilmesinin ve kurun çok oynak olmamasının önemine dikkat çeken Fayat, "Henüz bununla ilgili yatırım iklimi anlamında gerekenlerin olmadığını söyleyebilirim. Şu an biz faizin nerede olacağını bilmiyoruz. Bırakın faizleri kurun nerede duracağını da bilmiyoruz, bu nedenle ihracatçılar olarak bütçe yapamıyoruz" dedi.

Kur korumalı TL mevduatın da yatırım kararlarını etkileyeceğini söyleyen Fayat, şöyle devam etti: "Eğer yeni mevduat ürününe vatandaş büyük bir teveccüh gösterirse ve dolar daha da düşerse, ihracatçılar olarak bırakın yeni yatırım yapmayı asgari ücretin maliyetini bile karşılamakta zorlanırsınız. İhracatçı kurların rekabetçi olmasını ister. Bence ihracatçı, yeni yatırım kararında faizden önce yeni açıklanan mevduat modelinin dövizini nerelere getireceğini izleyecektir. Şu an çoğu kişi beklemede, eğer önünü görebilirse bu yatırımları yapar. Kurda ve faizde de şu an bu öngörülebilirlik yok. Şu an politika faizi ile alakası olmayan TL krediler var. İlk çeyrekte yatırımlar için bekle-gör politikasının oluşacağını düşünüyorum."

"Kimse yatırım havasında değil"

TOBB Türkiye Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi Başkanı Yavuz Eroğlu, firmaların üretimlerinin yoğun, ihracatlarının iyi gittiğini söylerken, ihracatın sınırının 'firmaların kapasitesi kadar' olduğunu vurguladı. Firmaların kapasitede sınıra geldiğini dile getiren Eroğlu, "Yeni yatırım yapılabilsin ki ihracat sürdürülebilir bir şekilde büyüsün. Ama bu konuda öngörülebilirlik kaybolduğu için yatırımla ilgili ciddi sıkıntı var. İhracat büyümesiyle Türkiye büyüyecek, diye bir sav var. Ama ihracat kapasitesi büyüdüğu kadar artar. Firmaların yatırım hedefleri vardı. Yatırım ayağı çok sorunlu, kimse yatırım havasında değil" diye konuştu.

Döviz artışının yarattığı maliyet artışının birçok yatırım kaleminde artışa neden olduğuna değinen Eroğlu, ihracatla büyüme modelinin sürdürülebilir olması için yatırımların devamının gelmesi gerektiğini, bu neden bir şekilde öngörülebilirliğin bir an önce sağlanması gerektiğini sözlerine ekledi.

Kemal Kılıçdaroğlu: Yerel yönetimlerde CHP başarısını sindiremiyorlar

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, gazetelerin Ankara temsilcileriyle buluşmasında çeşitli konulara değindi. Ekonomideki kötü gidişin içselleştirilmesini önlemek için, gündem değıştirme amacıyla CHP'li belediyelere soruşturma açıldığını bildiren Kılıçdaroğlu "ABD'li finans şirketi J. P. Morgan, 20 Aralık gecesi olacaklardan haberli miydi?" diye sordu.

Maruf BUZCUGİL

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne (İBB) açılan soruşturmaya ilgili "Yerel yönetimlerde CHP'nin başarısını bir türlü içine sindiremiyorlar. Ekonomideki kötü gidişatın içselleştirilmesini önlemek için, gündem değıştirme amacıyla soruşturma açıyorlar" dedi.

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, gazetelerin Ankara temsilcileriyle kahvaltılık sohbetinde bir araya geldi. Gazetecilerin sorularını yanıtlayan Kılıçdaroğlu, İBB soruşturması, ekonomide yaşanan son gelişmeler, Millet ittifakı ve diğer partilerle sürdürülen görüşmeler ve HDP ile ilişkiler konularının öne çıktığı açıklamalarda bulundu.

İBB hakkında dayanıksız iddialar var

İBB'ye açılan soruşturmada terör örgütüyle bağlantılı dayanıksız iddiaların olduğunu belirten Kılıçdaroğlu, "Belediyelere alınan bütün memurlara yönelik adli sicil alınır. Adli sicili devletin savcılığı verir. Cumhuriyet savcısının verdiği sicilden haberleri yok. Devlet mekanizmasının nasıl çalıştığından haberleri yok. Ekonomideki kötü gidişin

halk tarafından yeterince içselleştirilmesini istemiyorlar. Bir kavga, dövüş ortama yaratalım, halk mutfaklardaki yangını hissetmesin diye bunu yapıyorlar” diye konuştu.

Ekrem bey ciddi yatırım yaptı

Kılıçdaroğlu, AK Parti'nin İstanbul üzerinde bu kadar durmasının nedeninin Ekrem İmamoğlu'nun yoluna koyduğu İBB'nin kaynaklarını kullanmak olduğunu öne sürerek şöyle dedi:

“Ekrem bey ciddi yatırımlar yaptı, bekleyen yatırımları yeniden harekete geçti. Bir miktar da İBB'nin bilançosunu düzeltti. İBB'yi alırsak seçimlerde rahat para harcayabiliriz gibi bir gerekçe olabilir. Türkiye'yi kimsenin rezil etmeye hakkı yoktur.”

20 Aralık döviz hareketleri sorgulanmalı

Kılıçdaroğlu, 20 Aralık akşamı Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kabine toplantısından sonra yaptığı açıklamaların ardından kurlarda yaşanan gelişmelerin soruşturulması için TBMM'de soruşturma önergesi verdiklerini belirterek şunları söyledi:

“Erdoğan'ın 20 Aralık'taki açıklamasının ardından, Ziraat Bankası Genel Müdürü ‘şu ana kadar 1 milyar dolar civarında para bozduruldu’ dedi. Hazine ve Maliye Bakanı bunu teyit etti. İş Bankası Genel Müdürü 21 Aralık sabahı televizyona çıkıp sabah 10.00 itibarıyla satılan miktarın 1 milyar 750 milyona çıktığını söyledi. Oysa BDDK kayıtlarında bu yok. Sanki satış için zemin hazırlıyorlar. BDDK'nın gerçek kişilere ilişkin döviz tevdiat hesapları verileri 20-21 Aralık arasında bırakın vatandaşın döviz satmasını, aksine vatandaşın 218 milyon dolar döviz aldığını gösteriyor. Bu durumda o gece dövizleri vatandaş satmadıysa, o gece dövizleri kim sattı? Hangi kurdan sattı? Kimlere sattı?”

J.P.Morgan birkaç gün önce nasıl bilgi aldı?

Kılıçdaroğlu, İş Bankası Genel Müdürü'nün dolar kurunun 11'li seviyelere gelmesinin algoritmalarla ve vadeli işlemlerdeki pozisyonların eksiye dönmesiyle sağlandığını belirten açıklamalarına dikkati çekerek şunları söyledi: “Bu durumda Amerikalı finans şirketi J. P. Morgan 18 Aralık'ta müşterilerine, “Türk Lirası için yeni algoritma emri almayacağını, eski emirlerin iptal edilmesi tavsiyesinde nasıl bulunabildi? Bu finans şirketi 20 Aralık gecesi olacıklardan, sadece birkaç gün önce, bu bilgiye nasıl ulaşabildi.”

HDP ile gelecek hafta bir görüşme yapılacak

CHP lideri Kılıçdaroğlu partisinin HDP ile ilişkisi konusunda açıklamalarda bulunurken HDP'nin randevu talebi üzerine gelecek hafta HDP ile görüşeceklerini söyledi. Kılıçdaroğlu şöyle konuştu: “Yasal bir parti. Demokrasiyi savunuyorsanız biz şu siyasi partiyle görüşmeyiz demezsiniz. Eğer bir siyasi partinin terör örgütüyle bağlantısı varsa sen gereğini yaparsın, zaten yapmıyorsan suç işlemiş olursun. HDP kendisine yanaşır ve destek verirse hiçbir sorun yok. Ama HDP, AK Parti'den uzaklaşırsa terör örgütüne yakın oluyor.”

Bakan Soylu'dan İBB'ye 'özel teftiş' açıklaması

Bakan Soylu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile ilgili alınan "özel teftiş" kararı konusunda, "Biz ihbarı, şikayeti araştırmak ve soruşturmakla mükellefiz." dedi.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) ile ilgili alınan "özel teftiş" kararı konusunda, "Biz ihbarı, şikayeti araştırmak ve soruşturmakla mükellefiz." açıklaması yaptı.

Soylu, AFAD Başkanlığı Türkiye Afet Risk Azaltma Planı Çalıştayı sonrasında gazetecilerin sorularını yanıtladı. Soylu, İBB'ye yönelik başlatılan teftişle ilgili sorulara, "Siz, terör örgütüyle irtibatı ve iltisakı, ByLock'çu olduğu için, TSK'dan FETÖ'cü olduğu için ihraç edilen bir kişiyi kendi şirketinize alır mısınız? Kendi evinizin önünde güvenlik görevlisi olmasını temin eder misiniz, buna rıza gösterir misiniz? Bunun siyasi bir tarafı yok, bunun bir güvenlik tarafı var." yanıtını verdi.

Soylu şöyle konuştu:

"Türkiye terörle ilgili önemli tecrübelerden geçti. Türkiye büyük bedeller ödedi ve bu bedellerin hala travmalar, hala yaşadığımız acılar, hala kayıplarımız bizim üzerimizde. Ülke olarak, millet olarak tüm tedbirleri alma zorunluluğumuz ve zorunluluğumuz söz konusu. Türkiye'de 15 Temmuz oldu. Sadece İçişleri Bakanlığı'ndan 50 bin kişi ihraç edildi. Neden, terör örgütleriyle irtibatı ve iltisakı olduğu için. Yani bunların kamuda çalışması sakıncalı olduğu ve bunların bize büyük

bir maliyet yükleyeceği için. Bunların içinde FETÖ var, PKK var, KCK var, DHKP-C var, MLKP var, MKP var ve bütün örgütler... Dağdaki teröristlerle mücadele ediyoruz, şehirdeki teröristle mücadele etmeyecek miyiz?

Şu soruyu bütün Türkiye'ye sormak istiyorum: Fehriye Erdal kimdi ve çok yüksek korunaklı Sabancı sathına nasıl girmişti ve sonucunda kimi katletti? Peki Muhammed Fatih Safitürk kamunun içerisinde görev alanların iş birliğiyle katledilmemiş miydi? Peki Şırnak'taki adliyelerde adliyenin altına bomba koyanlar orada çalışanlar değil miydi? En son Cihan Güven Cizre'de katledildi. PKK ve KCK'nın YPS olarak nitelendirdiği, HDP'nin de kendi gençlik kolları mensubu olarak nitelendirdiği, PKK ve KCK'nın talimat vererek, yani siyaset içerisinde meşru bir kılıfa büründürerek sağladığı bir kaplama ile katletti. Şimdi biz, kendimizle ilgili, devlette çalışanlarla ilgili bir terör irtibatı ve iltisakı bulduğumuz zaman kendimizi suçlu mu hissediyoruz? Hayır, tam tersi. Burayı temizlemek, yarın başımıza gelebilecek bir felaketi engellemek için terör irtibatıyla devletin bir arada olmayacağını ortaya koyabilmek için bunu gerçekleştiriyoruz.

"Türkiye'nin her yerinde güven ve huzur var"

Yarın öbür gün yapılacak bir eylem bu kişiler üzerinden gerçekleştirilirse bu sefer bize kalkıp, 'Arkadaş siz ne iş yapıyorsunuz, sizin göreviniz nedir, siz hangi sorumluluğun içerisindesiniz ki bunlara evet ve hayır demediniz' diye sormazlar mı? Beni bağışlayın ama biz, sosyal medya çılgınlığıyla terörle mücadele etmiyoruz. Biz, laf cambazlığıyla da bununla mücadele ediyor değiliz. Şu an Türkiye'nin her yerinde huzur ve güven var.

DİYADER diye bir dernek var İstanbul'da. Yaklaşık bundan 7-8 ay evvel arkadaşlarımız böyle bir çalışma yaptıklarını söylediler. 'Devam edin' dedik. Ve bu dernek tamamen örgüt elebaşı Apo tarafından talimatla kurdurulmuş, dini istismar etmek üzere niteliklendirilmiş bir dernek. Biz, bununla ilgili çalışma yaparken bir şeye daha ulaştık. Buradan referansla İBB'ye insanların girdiğini ve burada da çalıştıklarını tespit ettik ve gördük. Bu arada ihbarlar gelmeye başladı. Daha önce PKK ve KCK ile iltisaklı, hapse girmiş, özellikle dağda bulunmuş; bunun yanı sıra yine başka terör örgütlerinden polisimizin öldürülmesi eylemine katılmış, katkı vermiş ve yargı tarafından da bu tescil edilmiş; yine bütün bunların yanı sıra FETÖ'den ihraç ettiğimiz Bylock kullanıcısı birçok kişinin yoğunlaştırılmış olarak İBB'de işe alındığını gördük. Burada bir önemli adım daha var. Buradaki işe alınanlar sadece mahalleleri süpürüyorlar, burada alınanların bir bölümü ilgili belediyenin çok kritik yerlerinde çalışabilme kabiliyetine sahipler. Şimdi biz, bunları takip etmeyelim mi? Biz, bunlardan gelebilecek herhangi bir tehdidi öngörerek tedbir almalı mı? Bizim kimsenin belediyesiyle işimiz yok, bizim terörle mücadeleyle işimiz var ve biz bunu yapmak zorundayız. Bunun için de Türkiye'yi alarmda tutmak zorundayız.

'Hiç tutuklu var mı, niye tutuklamıyorsunuz' diyorlar ya tutuklama mercii ben değilim, bağımsız yargıdır. Netice itibarıyla biz, Anayasa'nın ve kanunların bize verdiği bir

yetkiye dayanarak böyle bir ihbarı, böyle bir tespiti araştırmak ve soruşturmakla mükellefiz. İBB'ye gassal olarak alınan, sözde imam olarak alınan ve bizatihi PKK/KCK terör örgütü tarafından, hatta maaşlarının bir bölümünün terör örgütüne nakledildiği konusunda anlayışların olduğu ve bu konuda bir organizasyon içerisinde bulunanların bir kısmı tutuklandı. Bunlar belediyede çalışıyorlar, daha yeni.

"Siyasi tarafı yok, güvenlik tarafı var"

Aziz milletimize sormak isterim. Siz terör örgütüyle irtibatı ve iltisakı, Bylock'çu olduğu için, TSK'dan FETÖ'cü olduğu için ihraç edilen bir kişiye kendi şirketinize alır mısınız? Kendi evinizin önünde güvenlik görevlisi olmasını temin eder misiniz, buna rıza gösterir misiniz? Bunun siyasi bir tarafı yok, bunun bir güvenlik tarafı var.

Yapılması gereken şudur. Nasıl bir yoğunlaşma oldu bilmiyoruz, 600 kişi alındı, sayısı her ne kadarsa veya daha ne kadar çıkacaksa... 'Biz bu konuda elimizdeki bütün belgeleri ve verileri sizlere verelim, siz bize yardımcı olur musunuz' demek varken bunu bir siyasi mesele haline getirmek, 'Benim üstüme şöyle geliyorlar, böyle geliyorlar' diye nitelendirmek, en azından bana göre bir sorumsuzluk örneğidir. Biz, bunu bütün kurumlarımıza yapıyoruz. Bizim derdimiz terörle mücadele etmektir ve terörle mücadele etmek zorundayız.

Verdiğimiz teftiş kararıyla şunu sağlamaya çalışıyoruz. Ben, dün akşama kadar 550'nin üzerinde teftiş kararı imzaladım. Bir tane karar imzalamıyoruz ki. İmzaladığımız kararda şu var: Gidecekler, bu yeni alınan kişilerin süreçlerine bakacaklar. Elbette bir suçu olmayan kişiyle ilgili bizim bir sorumluluğumuz yok. O insanların da bir sorumluluğu yok. Bunu arpıtıp, 'şu kadar insan çalışıyor, hepsini töhmet altında bırakıyorsunuz'. Biz, İçişleri Bakanlığı'ndan 50 bin kişiye ihraç ettik, bakanlığın bütün çalışanlarını mı töhmet altında bırakmış olduk."

Bakanlığın açıklaması

Bakanlık tarafından dün sosyal medyadan yapılan paylaşımda, "İstanbul Büyükşehir Belediyesi, bağlı kuruluşları ve şirketlerinde işbaşi yaptırılan personelden, 455'inin PKK/KCK, 80'inin DHKP-C, 20'sinin MLKP, 2'sinin MKP, ayrıca bazılarının FETÖ ve diğer terör örgütleriyle iltisaklı/irtibatlı olduğu yönünde ihbar, şikayet ve elde edilen tespitler üzerine, konunun tüm yönleriyle soruşturulması için Bakanlığımızca özel teftiş başlatılmıştır.

Ayrıca İstanbul Büyükşehir Belediyesinde DİAYDER referansıyla PKK terör örgütü irtibatlı/iltisaklı kişilerin yerleştirildiğine yönelik İstanbul İl Jandarma Komutanlığı tarafından yapılan tespitler sonucunda İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca hazırlanan iddianamedeki iddia ve tespitler de bahse konu özel teftişin kapsamındadır." denildi.

Karara tepkiler

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, bakanlığın İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne "özel teftiş" kararının ardından Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a seslenerek, "Saray'daki Şahıs, bu aralar yine bir haller oldu sana. İstanbul'da bir şeylere zemin mi oluşturuyorsun?" dedi.

Kılıçdaroğlu'nun, sosyal medya hesabı üzerinden yaptığı paylaşım şöyle:

"Saray'daki Şahıs, bu aralar yine bir haller oldu sana. İstanbul'da bir şeylere zemin mi oluşturuyorsun? 5 kişilik amigo takımına güvenme, bu milletin canını yakacak kadar cesareti olanın sonuçlarına katlanacak kadar da gücü olmalı... Sen seçimden kaçan birisin, fazla heyecanlanma!"

İmamoğlu'dan açıklama

İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, kararla ilgili açıklama yaptı. İmamoğlu'nun sosyal medya hesabı üzerinden yaptığı açıklama şöyle:

"Hak yemem hakkımı da yedirmem' dedim. Bugün de diyorum ki; 'İstanbul'a hizmet eden 86 bin yol arkadaşımın yanıdayım, ezdirmem' Suçu olanla sonuna kadar birlikte mücadele edelim. Ama şu bilinsin ki; İBB ailesine saldıranlar karşısında beklenmedik bir birliktelik ve güç görecek."

Torun ve Özel de tepki gösterdi

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili Seyit Torun, bakanlığın kararına ilişkin yaptığı açıklamada şunları kaydetti:

"Sarayda pişen bu yemeği, milletin midesi kaldırmaz! İçişleri Bakanı, efendisinden fırça yemiş olacak ki, 17 gün önce Meclis'te attığı iftiralarla ilgili bugün Erdoğan konuştuktan sonra adım atıyor. Terörle iltisaklı olanlar varsa, şimdiye kadar neredeydin Süleyman Soylu!"

CHP Grup Başkanvekili ve Manisa Milletvekili Özgür Özel de, "Suç İçişleri Bakanımız yeni kumpas peşinde. Bu kaçınıcı iftira? Boğaziçi öğrencilerine atkların yetmedi sıra İBB çalışanlarına mı geldi? Türkiye'de 160 PKK'lı kaldı diyordun, şimdi 455 PKK'lı İBB'de çalışıyor diyorsun... Kendi açıklaman seni yalanlıyor ama sen utanmıyorsun." ifadelerini kullandı.

Tarımda 2021'de neler oldu?

Ali Ekber YILDIRIM

28 Aralık 2021 Salı

Kuraklık, girdi fiyatlarındaki zamlar, koronavirüs salgınının etkileri, gıda fiyatlarındaki yükselme, dövizdeki aşırı dalgalanma, orman yangınları, doğal afet ve felaketlerin yaşandığı bir yılı daha geride bırakıyoruz.

Sadece üreten çiftçiler için değil, gıda imalatçısı, ihracatçı, tüketici açısından da çok zor bir yıl oldu. Tarım ürünlerindeki fiyat artışı yine girdi fiyatlarındaki artışın gerisinde kaldı. Özellikle gübre, mazot, zirai ilaç başta olmak üzere bütün girdilerde fiyat artışları dövizdeki yükselmeye bağlı olarak kontrol edilemez seviyelerde arttı. Hem artan fiyatlar hem de alım gücünün düşmesi ile yoksulluk arttı. Tüketici gıda fiyatlarına para yetiştiremez oldu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) ürün alım fiyatları, Ofis'in buğday, arpa, mısır ithalatındaki yüksek fiyatları, un ve yemdeki regülasyonu yine çok tartışıldı.

Yaklaşık 25 yıldır her yılın sonunda geleneksel hale getirdiğimiz üzere bu yılın son yazısında da tarımda 2021'e damgasını vuran gelişmeleri hatırlayalım:

Gübre, mazot, yem fiyatları 2021'e damgasını vurdu

1- Tarım sektörüne 2021 yılında damgasını vuran en önemli gelişme kuşkusuz gübre, mazot, zirai ilaç zamları oldu. Hayvancılık için ise yem fiyatlarındaki yüksek artış, buna karşın üreticinin sattığı et ve sütün fiyatının düşük kalması sürekli gündemde olan konular arasındaydı. Gübre zamları 2020'nin sonlarında başlamış ve 2021 Aralık ayı ortasına kadar artarak zirveye ulaştı. Şubat ayında Cumhurbaşkanı Erdoğan 2020 yılı gübre desteğini yüzde 100 artırılarak çiftçiye ödeneceğini açıkladı. Buğday, arpa, yulaf, tritikale ve çavdarda üreticilere dekar başına 8 lira yerine 16 lira, diğer ürünlerde ise dekar başına 4 lira yerine 8 lira ödendi.

Gübre zamları şubattan sonra daha hızlı yükselmeye başladı. Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin 2021 Aralık ayı başında yaptığı açıklamaya göre son 1 yılda, amonyum sülfat gübresi yüzde 441, üre gübresi yüzde 394, amonyum nitrat gübresi yüzde 373,

DAP gübresi yüzde 259 ve 20.20.0 kompoze gübresinde yüzde 236'lık bir artış yaşandı. Bu dönemde mazot fiyatı yüzde 38, besi yemi yüzde 51,4, süt yemi yüzde 60, elektrik fiyatları ise yüzde 56 oranında arttı. 20 Aralık'ta dövizdeki düşüş ile birlikte gübrede ortalama yüzde 20-30, yemde yüzde 5-15 arasında indirim yapıldı.

2021 yılı için gübre desteği, fiyatlar bu kadar artmışken sadece buğday, arpa, yulaf, tritikale ve çavdarda üreticilere dekar başına yüzde 25 artışla 20 liraya çıkarıldı. Diğer ürünlerde destek artışı yapılmadı. İlk kez bir yıl sonrasının desteği açılarak 2022'de gübre desteğinin yüzde 100 artırılacağı duyuruldu. Yani çiftçinin en fazla ihtiyaç duyduğu bir dönemde 2021 yerine 2023'te ödemesi yapılacak destek artırıldı.

Gübrede fiyat artışı sadece Türkiye'de değil, dünyada da tarım sektörünü olumsuz etkiledi. Yaşanan hammadde krizi dünya gıda üretimini tehdit eder noktaya geldi.

2- Yem fiyatlarındaki artışa rağmen çiğ süt fiyatının düşmesi süt ineklerinin kesilmesine neden oldu. Ulusal Süt Konseyi, 8 Aralık'ta geçerli olmak üzere çiğ süt referans fiyatını litre başına 3 lira 20 kuruştan 4 lira 70 kuruşa çıkardı. Ancak süt parası çiftçinin cebine girmeden artan yem zamları ile fiyat yeniden maliyetin altına düştü.

Gıda fiyatları tüketicinin kabusu oldu

3- Yıl boyunca gıda fiyatları, gıda enflasyonu hep tartışma konusu oldu. Gıda fiyatları, tarladan başlayarak sofraya kadar olan süreçte yaşanan sorunları çözmek yerine yine etiket üzerinden tartışıldı. Cumhurbaşkanı e Recep Tayyip Erdoğan zincir marketleri fahiş fiyat artışı ve stokçulukla suçladı. Rekabet Kurumu zincir marketlere toplamda 2.7 milyar lira ceza kesti.

4- Ayçiçeği yağı başta olmak üzere bitkisel yağlarda yüzde 100'ü aşan zamlar 2021'e damgasını vuran gelişmelerden birisiydi. Artan yağ fiyatlarını düşürmek için ayçiçeği, kanola ve aspirde ithalat vergileri sıfırlandı. TMO'ya verilen yetki çerçevesinde hem yılın başında hem de sonunda iki kez ham ayçiçeği yağı ithalatı yapıldı. Buna rağmen fiyatlar düşürülemedi.

5- Ekmek ve şeker zammı günlerce gündemi meşgul etti. İstanbul, Ankara gibi büyük kentlerde belediyelerin satışa sunduğu halk ekmek büfeleri önündeki kuyruklar hem ekonomik olarak hem de siyasi olarak gündemin ana konularından birisi oldu. Ekmek 4 lira hatta 5 lira olur mu, tartışması yaşandı. Yumurtadaki fiyat artışı gündem oldu. Marketler yağ, şeker, un gibi maddelerin satışına sınırlama getirdi.

6 - Dünyada da gıda fiyatları, yükselen enflasyon en önemli sorunlardan birisi oldu. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) her ay açıkladığı gıda fiyatları endeksi genel olarak hep çok yüksekti. Tahıllardan et ve süte, şekerden bitkisel yağlara gıda fiyatları son 10 yılın en yüksek seviyelerinde seyretti.

Kuraklık ve su sorunu öne çıktı

7- Bu yıla damgasını vuran en önemli gelişmelerden birisi kuraklık ve su sorunu oldu. Özellikle Güneydoğu, Doğu ve İç Anadolu'da yaşanan kuraklık nedeniyle ürünü yüzde 30-80 arasında zarar gören çiftçiler oldu. Hükümet kuraklık için 2.6 milyar lira destek ödemesi yapacağını duyurdu. Ödemeler başladı.

8- Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan 2021 yılı "Bitkisel Üretim 2. Tahmini" ne göre tahıl üretimi geçen yıla göre toplamda yüzde 15 düşüşle 37 milyon 187 bin tondan 31 milyon 626 bin tona gerileyeceği tahmin edildi. 2020 yılında 20 milyon 500 bin ton olan buğday üretimi 2021 yılında 17 milyon 650 bin ton olması bekleniyor. Amerika Tarım Bakanlığı, Türkiye'nin buğday üretiminin 16.5 milyon ton olarak tahmin ettiğini aylar önce açıklamıştı. Buğdayda son 14 yılın, arpada son 32 yılın en düşük üretimi gerçekleşti. Kuru bakliyat ürünlerindeki üretim yüzde 18,5 oranında düşeceği ve üretimin toplamda 1 milyon 292 bin tondan 1 milyon 53 bin tona gerileyeceği tahmin edildi.

2020 yılında toplamda 2 milyon 620 bin ton olan yağlı tohumlar üretimi 2021'de yüzde 14,4 oranında artışla 2 milyon 997 bin tona ulaşması bekleniyor.

Kütlü pamuk üretiminde yüzde 26,9 oranında artışla geçen yıl 1 milyon 773 bin ton olan üretimin bu yıl 2 milyon 250 bin tona ulaşması bekleniyor. Geçen yıl 23 milyon 25 bin ton olan şeker pancarı üretiminin yüzde 15,3 oranında düşüş ile 19 milyon 500 bin ton olarak gerçekleşmesi öngörülüyor. Tütün üretiminin ise aynı dönemde yüzde 7,7 oranında azalarak 79 bin tondan 73 bin tona gerilemesi tahmin ediliyor.

Sebze üretiminin toplamda yüzde 0,2 azalacağı, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde yüzde 4,6 oranında artacağı tahmin edildi. Zeytinde yüzde 35,4 artış, Antep fıstığında yüzde 59,7 düşüş bekleniyor

9- Kuraklık nedeniyle Aydın Valiliği, "Kısıtlı Sulama Programı" kapsamında 2021 yılı sulama sezonunda Adıgüzel, Kemer ve Çine Barajı'ndan sulanan Akçay, Aydın, Bozdoğan, Koçarlı ve Söke sulamalarında çiftçilere sadece 2 kez su verildi.

TMO'nun alım fiyatları ve ithalat ihaleleri

10- TMO'nun hububat ve bakliyat alım fiyatı ile yaptığı ithalatlardaki ürün fiyatları büyük tartışmalara neden oldu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından 17 Mayıs'ta Ofis'in hububat ve bakliyat alım fiyatları açıklandı. Ekmeklik buğday alım fiyatı yüzde 36,4 oranında artışla ton başına 2 bin 250 lira olarak açıklandı. Makarnalık buğday alım fiyatı ton başına 2 bin 450 lira, arpa, çavdar ve tritikale alım fiyatı ton başına 1.750 lira, yulaf alım fiyatı ise ton başına 1.900 lira olarak belirlendi. Bakliyat ürünlerinden kırmızı mercimekte ton başına 5 bin lira fiyat açıklandı. Yeşil mercimekte 4 bin 150 lira olarak belirlendi. Nohutta ise ton başına 4 bin 50 lira olarak açıklandı.

TMO, açıklanan bu fiyatlarla içerden ürün alamadı. Haziran'ın 24'ü itibariyle 21 Aralık'a kadar arpa ithalatı için 8, buğday ithalatı için 7 kez ihale yaptı. İthal buğday ve arpanın fiyatı açıklanan alım fiyatının iki katına çıkınca yapılan her ihalede çiftçiye verilen fiyatla, ithalata verilen fiyat tartışma konusu oldu.

11- TMO, çiftçinin elinde kalan soğan ve patatesleri satın alarak ihtiyaç sahiplerine dağıttı. Soğan ve patates dağıtılırken düzenlenen törenler, vatandaşa teslim edilirken verilen pozlar, yaşanan izdihamlar çok tartışıldı.

Bakan Pakdemirli'den tartışma yaratan sözler

12- Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, yaptığı açıklamalar ve gafflarla gündeme geldi. Pakdemirli, Habertürk TV'de Serap Belet'in sorularını yanıtlarken 19-20 ayda karkas et fiyatının sadece yüzde 11-12 arttığını belirterek yetiştiricilerin maliyeti 45 lira olan karkas etin kilosunun 43 liradan sattığını itiraf etti. Pakdemirli'nin İzmir Bayındır'da düzenlenen "Küçük Menderes Havzası Tarım ve Orman Sektör Buluşması"nda yaptığı konuşmadaki "Özellikle, çiftçimizin 'biz zarar ediyoruz' dediği bir ürün yok" ve "toplumda eğer kayırlan bir kesim varsa çiftçi kesimdir." sözleri hem çiftçilerden büyük tepki gördü hem de çok tartışılan, gündem olan konuşmalardan birisi oldu.

İklim değişikliği ve orman yangınları

13- İklim değişikliğine bağlı olarak aşırı sıcakların etkisi ile birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de büyük orman yangınları yaşandı. Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre, 28 Temmuz'da başlayan ve 17 gün süren, Türkiye tarihinin en büyük orman yangınlarının yaşandığı 2021'de Antalya, Muğla ve Isparta başta olmak üzere 54 ilde yaklaşık 300 orman yangını çıktı. Ülkedeki herkesi derinden üzen yangınlarla yaklaşık 200 bin hektar orman yandı.

14- Türkiye, Paris İklim Anlaşması'nı 6 Ekim 2021'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde onayladı.

15- Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli "İklim Değişikliği 2021: Fiziksel Bilim Temeli" başlıklı raporu yayınladı. Rapor, insanlığın, tartışmasız, küresel ısınmaya neden olduğu ve gezegenin durumunu kalıcı olarak aşağıya çektiğine dikkat çekildi.

16- Birleşmiş Milletler, Madagaskar'ın iklim değişikliğine bağlı kıtlık yaşayan ilk ülke olduğunu açıkladı. Nüfusun yüzde 70'i günlük 1 dolar gelire sahip olan Madagaskar'ın toplam ihracatının yüzde 70'ini tarım ürünleri oluşturuyor. Türkiye de bu ülkeden bürülce ithalatı yapıyor.

Tarımdaki büyüme ve destekler

17- Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, tarım sektörü 2021'in ilk çeyreğinde yüzde 8.3, ikinci çeyrekte yüzde 0.6 büyüme kaydederken, 3. çeyrekte yüzde 5,9 küçüldü. Büyüyen tarım sektörü küçülme trendine girdi. Dördüncü çeyrek verileri 2022'de açıklanacak. Yıllık büyüme oranı o zaman daha net ortaya çıkacak.

18- Tarım destekleri yine çok geç açıklandı. "2021 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar" Resmi Gazete'nin 11 Kasım 2021 tarihli sayısında yayınlanarak yürürlüğe girdi. Birçok destek kaleminde artış yapılmadı. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilen Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesine göre tarım desteklerinde sadece yüzde 12.5 oranında artış yapıldı. 2022 bütçesinde tarım destekleri için ayrılan kaynak 25.8 milyar lira.

"Uluslararası Meyve ve Sebze Yılı"

19- Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Kararı ile 2021 yılı "Uluslararası Meyve ve Sebze Yılı" ilan edildi. Yıl boyunca beslenmede meyve ve sebzenin önemi, üretimden tüketime kadar olan süreçte yaşanan sorunlar, kayıplar, açlıkla mücadelede önemi, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkısı, küçük aile işletmelerine gelir sağlayıcı özelliği ve birçok konuda çalışmalar yapılacak, etkinlikler düzenlendi. Türkiye, dünya sebze üretiminde 4.sırada, meyve üretiminde 5. sırada yer alıyor. Ancak bu potansiyelini yeterince değerlendirdiğini söylemek çok zor.

İki büyük kayıp

20-Anadolu'da tarıma, çiftçiliğe, kırsal kalkınmaya, aydınlanmaya öncülük eden Nazmi Ilıcalı, çiftçilerin verdiği isimle "Organik Nazmi" 23 Mayıs'ta yaşama veda etti. Bilgisiyle, enerjisiyle, yıllarca Doğu Anadolu'da tarımsal üretimin, kırsal kalkınmanın, organik tarımın gelişmesi için öncülük eden Organik Nazmi dostumu saygıyla anıyorum.

21- Hayvancılık sektörüne ömrünü adanmış, bilim insanı, Türkiye'de birçok hayvancılık işletmesinin kuruluşunda, faaliyetinde emeği ile bilgisi ile katkıda bulunan Doç. Dr. Ömer Tömek 11 Kasım'da yaşama veda etti. Hayvancılık sektörü Ömer Hoca'sını unutmayacak. Saygıyla anıyorum.

Sağlık ve bereket getirmesi dileği ile yeni yılınızı kutlar, 2022'nin daha iyi bir yıl olmasını dilerim.

İrfan Donat

3 katına çıkan gübre fiyatları için çiftçiden 5 öneri

27 Aralık 2021 Pazartesi, 15:25

Bu aralar kurdaki dalgalanmaya paralel olarak üreticisinden tüketicisine kadar herkes fiyatlardan şikayetçi.

Sonuçta herkes haklı...

Hem üretici hem de tüketici enflasyonundaki artış tüm kesimleri mağdur ediyor.

İşin daha da kötüsü, bu süreç önümüzdeki döneme dair belirsizlik ve kırılmalıkları da artırıyor.

Özellikle gübre fiyatlarındaki sert yükselişler yeni sezona dair kuraklığın yanına bir de verim kaybı riskini ekliyor.

Zira bazı çiftçiler daha az gübre gerektiren ürünlere kayarken, bazıları da ya hiç ya da minimum seviyede gübre kullanmayı tercih ediyor. Bu durum, yeni sezona dair rekoltede düşüş ve gıda fiyatlarında artışın öncü habercisi olarak yorumlanıyor.

İşte böyle bir ortamda Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru, sektördeki gidişata dair önemli tespit ve uyarılarda bulunuyor.

Söz konusu sürecin ithalatla yönetilmesinin sürdürülebilir olmadığını ifade eden Doğru, olası risk ve ek maliyetlere dikkat çekiyor.

Haziran ayı itibariyle son 1 yılda fiyatı üçe katlanan gübre fiyatlarına yönelik beş öneriden oluşan bir çözüm teklifinde bulunan Mutlu Doğru, "Gübre, tarım için verimliliğin ana unsurlarından olduğu için devletimizin imkanları ölçüsünde ve ülke tüketimi için elzem olan ürünlerin öncelik sırasına göre, aşağıdaki öneriler hesap

28.12.2021

edilerek, çiftçimize makul fiyatlarla gübre temin etmeliyiz. Her önerinin hazinemize elbette ki bir yükü olacaktır ancak Toprak Mahsulleri Ofisinin (TMO) yüksek dünya fiyatıyla buğday, arpa ve mısır ithal ederek düşük fiyatla iç piyasayı sübvanses etmesi devam eder ve fiyatlar artışını sürdürürse, bunun öngörülemeyen maliyeti daha fazla ve riskli olabilir. Hatta bu ithal edilen ürünlere yenileri de eklenebilir" diyor.

Mutlu Doğru, fiyatları anormal derecede artan gübre fiyatlarını da paylaşarak şu beş öneride bulunuyor:

1- Tarım ve Orman Bakanlığı aracılığıyla gübre ithalatı yapılarak, Fiyat Fark Desteği uygulanan 21 stratejik ürün için aşağıdaki gübrelerin ortalama dekara kullanım miktarları ÇKS kayıtlarındaki ekilişe göre belirlenip, Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla hasat vadeli olarak karşılarındaki Haziran 2021 fiyatlarıyla satılabilir ve bu imkandan faydalanacak çiftçinin gübre desteğinden muaf olacağını kabul etmesi imzalatılabilir.

Başlıca kullanılan aşağıdaki gübrelerin bugünkü piyasa fiyatları Haziran 2021 fiyatlarının yaklaşık 3 katına ulaşmıştır.

Üre

Haziran 2020 **1.800 TL**

Haziran 2021 **4.100 TL**

20-20

Haziran 2020 **1.680 TL**

Haziran 2021 **3.900 TL**

DAP

Haziran 2020 **2.250 TL**

Haziran 2021 **5.600 TL**

Amonyum Sülfat

28.12.2021

Haziran 2020 **940 TL**

Haziran 2021 **2.400 TL**

2- Taban gübre zamanı için geç kalındığından, ithal edilecek azotlu üst gübreler, buğday ve arpa gibi önemli iki ürün için ÇKS kaydına göre çiftçiye Haziran 2021 fiyatlarıyla Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla satılabilir.

3- Çiftçimizin devletten alacağı 2021 yılı gübre kullanılan bitkisel üretim desteklerinin tümü askıya çıkarılarak, hak edişi kadar alacağı karşılığında Tarım Kredi tarafından ithal edilecek gübreler Haziran 2021 fiyatıyla çiftçimize verilebilir.

4- TMO, çiftçilerimiz ile sözleşme yaparak alım garantisi karşılığında buğday, arpa, mısır ve çeltik için gübre ithal edip, Haziran 2021 fiyatıyla çiftçiyi borçlandırabilir. Bu çiftçiler de gübre desteğinden muaf olacaklarını kabul ederler.

5- Bazı kurumlar tarafından önerilen çiftçinin serbest piyasadan Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) göre gübresini temin etmesi ve faturasını Tarım Bakanlığına ibraz etmesi ve belli kısmının iadesi önerisine kötüye kullanma ve serbest piyasanın fiyatları daha da yukarı çekme riski nedeniyle çok sıcak bakmamaktayız. 4 ana gübrenin devlet kurumlarınca ithalatı hem fiyat rekabeti sağlayacak, hem de fahiş fiyatla spekülasyon yapmak isteyen stokçuların önüne geçecektir.

Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru'nun söz konusu önerilerine katılanlarınız da olabilir, katılmayanlarınız da... Daha farklı çözüm sunanlarınız da olabilir.

Ancak bir şey var ki mevcut süreci sadece izleyerek, "bekle ve gör" politikası ile yeni sezona ilişkin riskleri yönetmek pek mümkün gözüküyor.

Doğru analizler ışığında proaktif bir politikaya ihtiyaç var.

O yüzden sektör paydaşlarının tespitlerini dinlemek, önerilerine kulak vermek ve gerekirse farklı alternatifler ortaya koyarak tartışmak tarım politikaları açısından (k)ayıp değil, kazanımdır.

Zira söz konusu politikalar sadece üreticileri değil, günün sonunda tüketicileri ve ülkenin ekonomik dengelerini de çok yakından ilgilendiriyor.

Bizden hatırlatması...

Tüm olumsuzluklar eylül sonrası başladı, işte reel sektörün bakışı...

Alaattin AKTAŞ

28 Aralık 2021 Salı

- ✓ Merkez Bankası'nın dün açıkladığı iktisadi yönelim istatistikleri reel sektörde işlerin ve ekonomiye bakışın ne zaman bozulduğunu çok açık olarak ortaya koyuyor.
- ✓ Ne zaman ki faiz indirimi başladı, yani eylülde indirim gidildi ve devamı geldi, reel sektörde de maliyetler arttı, zamlar başladı ve genel gidişata dönük kaygılar tırmandı.

O faiz indirimi var ya faiz indirimi, eylüldeki... Ve devamında gelen indirimler ve kurda yaşanan tırmanış... İşte ekonomiye ilişkin tüm olumsuzluklar o eylül indiriminden sonra iyice kendini göstermeye başladı.

Bunu biz söylemiyoruz.

Bu görüşü dile getiren reel sektör, reel sektöre aracılık ederek bunu açıklayan da Merkez Bankası...

Merkez Bankası tarafından dün açıklanan iktisadi yönelim istatistikleri gösteriyor ki reel kesim firmalarında ekonomiye bakış olumsuza dönmeye, maliyetler artmaya ve zam yapma eğilimi tırmanmaya eylülde sonra başlamış.

Zam diyenler, nereden nereye?

Eylül ayında firmaların yüzde 35.3'ü gelecek üç ayda satış fiyatlarını artıracığını söylerken, aralık ayında bu oran yüzde 59.9'a tırmandı. Üç ayda tam 24.6 puanlık artış var.

Bu dönemde satış fiyatlarının azalacağını söyleyenlerin oranı 60.4'ten yüzde 36.4'e geriledi.

Çok küçük bir kesim ise fiyatların aynı kalacağı görüşünü dile getirdi.

Fiyatlar artacak diyenler eylülde yüzde 35 düzeyindeyken aralıkta ne oldu da yüzde 60'a dayandı?

Yanıt çok açık değil mi... Eylülde başlatılan ve diğer aylarda da devam eden indirim ve bundan kaynaklanan kur artışı en temel neden.

Çünkü birim maliyet de tırmanıyor

Satış fiyatları durup dururken artmaz. Buna yol açan nedenleri bulmak gerekir. Aynı istatistiğin ortaya koyduğu önemli bir sonuç daha var.

Fiyatların artırılacağı dile getiriliyor, evet; çünkü bu dönemde maliyetler de arttı.

“Son üç ayda birim maliyetiniz arttı mı” sorusuna firmaların eylül ayında yüzde 62.5'i “Evet” yanıtı vermişti. Aralık ayına geldik, birim maliyetinin arttığını söyleyenlerin oranı yüzde 76.8'e çıktı.

Söz konusu aylar itibarıyla birim maliyetinin azaldığını söyleyenlerin oranı ise yüzde 36.8'den yüzde 19.8'e indi.

Son üç ayda maliyetler böylesine artış göstermişse herhalde önümüzdeki dönemde de satış fiyatları artacaktır. Zaten aksi olsa şaşmak gerekir.

Fiyatlar işte bu nedenle düşmez

Son dönemde yoğun bir beklenti var:

“Kur düştü, fiyatlar da düşecek.”

Bunun mümkün olması için üretim sırasında bünyeye giren kur zehrinin atılması gerektiğini hep vurguluyoruz.

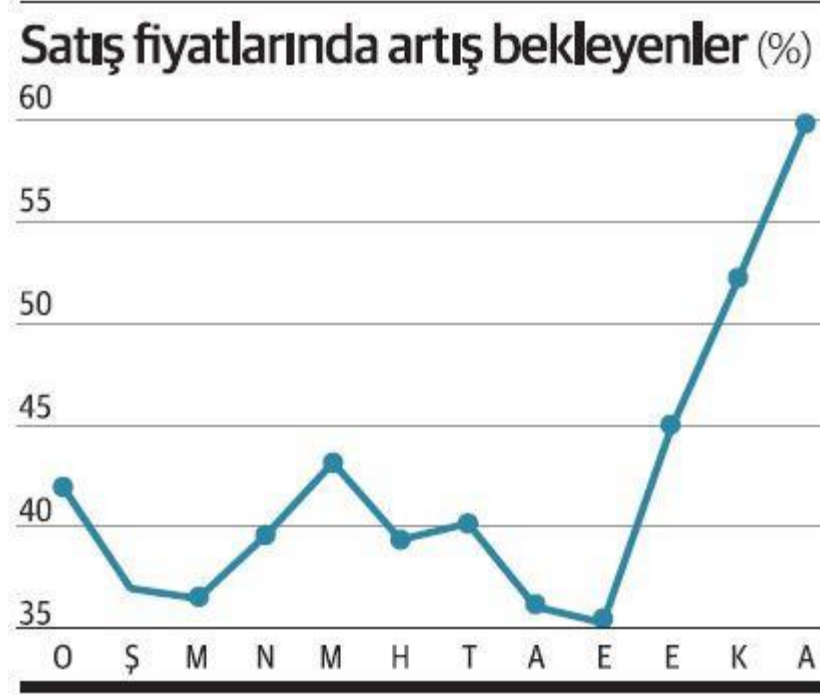
Sanayici yüksek maliyetle hammadde almış, ara mal almış ve bunları kullanarak yüksek maliyetli bir üretim gerçekleştirecek ama kur düştü diye nihai ürününü daha ucuza, hatta zararına satacak, öyle mi!

Ya da zincir marketler 10 liraya aldığı bir ürünü, kur düştü diye 8 liraya satacak!

Bunlar boş ve gerçekleşmeyecek beklentiler.

Ama diğer yanda kurdaki gerilemeye çok duyarlı olan akaryakıt fiyatları olduğu yerde kalacak. Doğalgaz fiyatları değişmeyecek...

Sonra, “Hani nerede ucuzluk” diye market market gezip hafiyeliğe soyunacağız.

Sanayici genel gidişattan hiç memnun değil

Merkez Bankası'nın iktisadi yönelim istatistiklerinde sanayicilere yöneltilen ve aslında tüm soruların özeti niteliğinde sonuç veren bir soru var:

“Sanayi dalınızdaki genel gidişat konusunda bir ay öncesine kıyasla görüşünüz nedir?”

Bu yılın ilk dokuz ayında bu soruya verilen yanıtlarda “İyi gidiyor” diyenlerle “Kötü gidiyor” diyenlerin oranı hep birbirine yakın. Kimi ay iyimserler öne geçmiş, kimi ay kötümserler. Ama arada öyle çok belirgin bir fark olmamış, en azından bir kırılma yok.

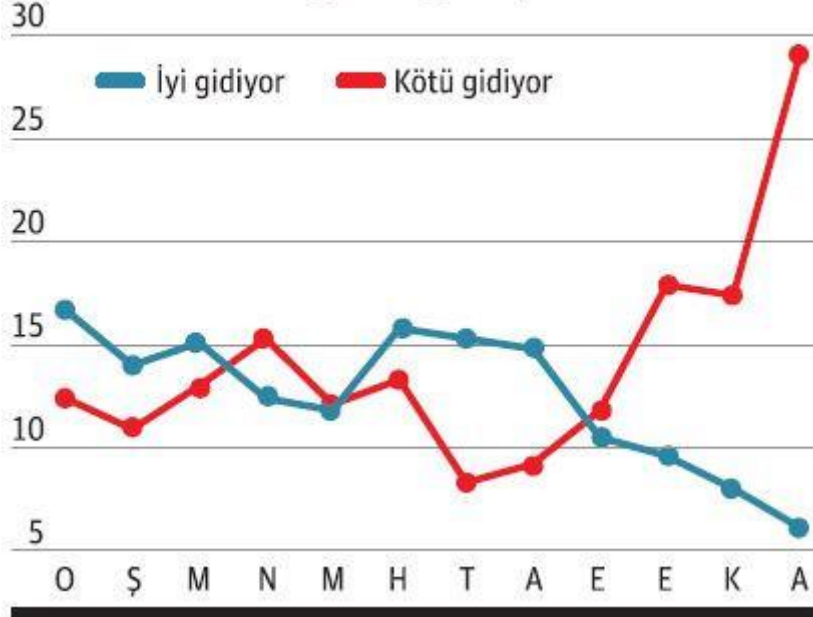
Ne zamana kadar mı, tabii ki tahmin edeceğimiz gibi ekim ayına kadar...

Eylülde iyimser ve kötümser oranı neredeyse eşit. İşte ne olduysa eylüldeki faiz indiriminden sonra olmuş ve ekimle birlikte makas kötümserler lehine açılmaya başlamış.

Aralık ayına geldik; sanayicinin artık yüzde 29.1'i kötümser olduğunu belirtiyor, iyimserlerin oranı ise 6.1'e kadar gerilemiş durumda.

Geçen haftaki operasyonla kurda yaşanan gerileme sanayiciyi yeniden iyimser yapar mı, bu olumsuz gidişat değişir mi, bir ay sonra göreceğiz.

Reel sektöre göre gidişat nasıl? (%)

Abdulkadir Selvi

İmamoğlu görevden alınacak mı, yerine kayyum atanacak mı?

28 Aralık 2021

İddia, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun bütçe konuşmasında gündeme geldi. Soylu, 10 Aralık tarihli konuşmasında Ekrem İmamoğlu döneminde PKK ile iltisaklı kişilerin İBB'de göreve alındığını açıklamıştı.

Ama şimdi öğreniyoruz ki, operasyon daha önce başlamış. **PKK'nın** sözde din adamlarından oluşan **DİAYDER** isimli örgüte yönelik operasyondan söz ediyorum. DİAYDER, **Öcalan**'ın 2013'te İmralı'da BDP heyetine verdiği talimat üzerine kurulmuş. DİAYDER, PKK'yla irtibatlı sözde din adamlarından oluşuyor. Hatırlarsanız alternatif Cuma namazları kılınmıştı. Güneydoğu'da vatandaşlarımıza T.C.'nin camilerine gitmemeleri yönünde propaganda yapılmıştı. Ama Kürt kardeşlerimizin feraseti nedeniyle oynadıkları oyun tutmadı.

DİAYDER'E OPERASYON

3 Temmuz 2021 tarihinde DİAYDER'E Jandarma tarafından bir operasyon düzenleniyor. DİAYDER'le ilgili düzenlenen iddianamede, gözaltına alınan 28 kişi arasında İBB'de görev yapan şahıslar olduğu, bunlardan 10'unun 2010 yılında Küçükçekmece'de Jandarma'nın servis aracına bombalı eylem olayının faili **Mehmet Kazım Sevim** ile irtibatlı oldukları belirleniyor. Gassal olarak görev yapan **Mehmet İnan**'ın ise İBB'den aldığı maaşının bir kısmını DİAYDER'e aktardığı iddia ediliyor.

Sadece PKK ve diğer terör örgütleriyle irtibatlı ve iltisaklı olduğu iddia edilen isimlerden oluşan uzun bir liste var. Haklarında mahkeme kararı olmadan ayrıntısına girmek ve isim vermek istemiyorum.

ÖNEMLİ SORU

Burada önemli olan nokta, İBB'ye yönelik soruşturmadan **Ekrem İmamoğlu** bir mağduriyet çıkaracak mı, bunu kendisine yönelik bir siyasi operasyona çevirip terör soruşturmasından bir cumhurbaşkanı adaylığı elde edecek mi?

İçişleri Bakanı **Soylu**, Meclis'te bu iddiaları gündeme getirince **İmamoğlu**, "İBB'de **557 tane terör örgütü üyesi var dediler, bekledim ki gelip alsınlar diye ama kimse gelmedi**" diye meydan okumuştü.

MAĞDURİYET STRATEJİSİ

Ne zaman ki İçişleri Bakanı **Soylu**, İBB'de görev yapan terör örgütleriyle irtibatlı şahıslarla ilgili iddialar üzerine soruşturulma açıldığını açıkladı, **Ekrem İmamoğlu** bu kez algı operasyonuna soyundu. Bu olaydan bir mağduriyet üretmek, o mağduriyetten cumhurbaşkanı adaylığı çıkarmak için harekete geçti.

ERDOĞAN MODELİ

Ekrem İmamoğlu, 28 Şubat sürecinde **Erdoğan**'ın şiir okuduğu için İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan alınıp atıldığı Pınarhisar Cezaevi'nden cumhurbaşkanlığına uzanan siyasi yolculuğuna özeniyor. Terör örgütüne yönelik soruşturmadan cumhurbaşkanlığı hikâyesi çıkarmak istiyor. Ama **Erdoğan**'ın paltosundan **İmamoğlu** çıkmaz. **Erdoğan**'ın mücadelesi ile **İmamoğlu**'nun kavgası arasında dağlar kadar fark var.

Soruşturma açıldığı anda **İmamoğlu**'nun sağ kolu **Murat Ongun**'un, "Bu saatten sonra İBB Başkanı **Ekrem İmamoğlu** millete emanettir" diye tweet atması bu stratejinin ürünü.

Ekrem İmamoğlu'nun, "Derhal tutuklasınlar" diye meydan okuması, İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**'yu hedef alması ince bir ajans çalışması.

İmamoğlu, bu olaydan bir mağduriyet çıkarmaya ama aynı zamanda **Erdoğan** gibi "dik durmaya" çalışıyor. Böylece esecek mağduriyet rüzgârlarının onu cumhurbaşkanlığı adaylığına taşımasını hedefliyor.

KAYYUM ATANIR MI?

Peki bu soruşturmanın sonucunda **İmamoğlu** görevden alınır mı, yerine kayyum atanır mı?

İçişleri Bakanı **Soylu**, "Bizim kimsenin belediyesiyle işimiz yok. Bizim terörle mücadeleyle işimiz var" diyerek çerçeveyi çizdi. Ankara'da yaptığım temaslarda bu operasyonun hedefinin **Ekrem İmamoğlu**'nu görevden almak ya da yerine kayyum atamak gibi bir hedef olduğuna dair bir sonuca ulaşmadım. Şimdiye kadar kamudan binlerce FETÖ'cü ve PKK'lı ihraç edildi. Şimdi o bakanlıklar terörle irtibatlı mı oldu?

Zaten bu tür bir operasyon ters teper. **İmamoğlu** hakkında bir mağduriyet algısı oluşturur. Onu doğal olarak cumhurbaşkanı adaylığına taşır. Zaten öyle bir hedef yok. O nedenle **İmamoğlu**'nun terör operasyonundan bir mağduriyet oluşturup cumhurbaşkanlığına sıçrama çabalarını görüyorum. Ama buradan cumhurbaşkanlığı

postu çıkmaz. Tekrar altını çizmek isterim. Bu soruşturma sonucunda **İmamoğlu**'nu görevden almak ya da yerine kayyum atanması gibi bir düşünce yok.

KILIÇDAROĞLU VE YAVAŞ'IN TAVRI

Ekrem İmamoğlu, İBB hakkında açılan terör soruşturmasına CHP'li belediye başkanlarının toplantısı için bulunduğu Ankara'dan yanıt verdi. Ama ilginç, **Ekrem İmamoğlu** ve **Seyit Torun** CHP Genel Merkezi'nde açıklama yaparken **Kılıçdaroğlu** onlara güçlü bir destek vermek için yanlarında olmadı. Hatta **Kılıçdaroğlu**'nun sosyal medya hesabını takip ettim. Ota, çöpe açıklama yapıp video çeken **Kılıçdaroğlu**, uzun süre sessiz kaldı. **İmamoğlu** açıklama yaparken **Mansur Yavaş**'ın yüzüne dikkat ettiniz mi? Canı sıkındı. Ev sahibi olarak, gazetecilere de, "**Sizler sorular soracaksınız, muhatapları da cevap verecek**" diye sözü **İmamoğlu**'na bıraktı. Siyaseten **Kılıçdaroğlu** da **Yavaş** da tepki gösterir ama ilk anda güçlü bir destek gelmemesini **İmamoğlu** iyi düşünmeli.

AYNI MESAJ

Demirel, "**Cumhurbaşkanlığı, hiçbir faninin elinin tersiyle iteyeceği bir makam değildir**" demişti. **Ekrem İmamoğlu** içinse artık bir tutkuya dönüştü. **Kılıçdaroğlu** türlü çeşit hamlelerine rağmen cumhurbaşkanı adaylığı konusunda en ufak bir şekilde geri adım atmıyor. **İmamoğlu**, Washington Post'a, "**Her belediye başkanı İstanbul'u bir kez daha yönetmek ister. Bu değerlidir. Ancak kararlar şartlara göre değişebilir**" dedi.

İmamoğlu bir kez daha "**Kararlar şartlara göre değişebilir**" demekle, öncelikli hedefinin cumhurbaşkanı adaylığı olduğunu gösteriyor.

ADLİ SİCİL KAYDI

İBB'ye yönelik terör soruşturması üzerine **İmamoğlu**, topu Adalet Bakanlığı'na attı. Çünkü işe girişlerde adli sicil kaydı isteniyor. HDP'liler de milletvekili adayı olduklarında adli sicil kaydı getiriyorlar. Bu onların masum olduğu ya da terörist olduğu anlamına gelmiyor. Sadece o zaman haklarında Yargıtay tarafından onanmış bir ceza olmadığını gösteriyor. Daha sonra PKK'yla ilişkileri mahkeme kararıyla kesinleşince milletvekillikleri düşürülüyor. Ama bu tartışma yaşanıyor. Adli sicil kaydında birinci derece mahkemelerinde verilen hükümler dahi yer almıyor. Ta ki Yargıtay o hükmü onadıysa o zaman adli sicil kaydına giriyor.

Esfender KORKMAZ

Fiyatlar neden düşmüyor?

28 Aralık 2021 Salı

Enflasyonun çok yönlü nedenleri vardır. Bunların başında ekonomi yönetiminin politikaları gelir. Serbest piyasada tam rekabet şartları hiçbir zaman oluşmaz. Bunun için hükümetlerin rekabetin önünü açması gerekir. Bunun yolu da istikrar politikaları uygulamaktır. Bu günkü siyasi iktidar önce devleti dışladı, sonra piyasayı başı bozuk bıraktı, sonra da tehditle, marketlere ceza keserek ve polisiye önlemlerle fiyat artışlarını çözmeye çalışıyor.

Böyle bir sistemin çalışmayacağını bilmek için iktisatçı olmaya gerek yoktur.

1. Fiyatlar artmaya devam edecek, çünkü üretim maliyetleri yüksektir.

Yurt İçi Üretim Fiyat endeksi, (Yİ-ÜFE) üretim maliyetlerindeki artışı gösteriyor. Kasım ayında TÜFE oranı yüzde 22 oldu. Yi-ÜFE ise daha yüksek oldu. Yİ-ÜFE;

* Aylık yüzde 9,99 arttı. Bu dünyanın yıllık enflasyon ortalamasının iki katı demektir.

* Yıllık yüzde 54,62 oldu.

* Enerjide yıllık yüzde 90,34 oldu.

* Ara malında yıllık yüzde 63,12 oldu.

Kasım ayında Tarımda ÜFE, yani tarımsal üretimde maliyetler;

* Yıllık yüzde 24,35,

* Tek yıllık bitkisel ürünlerde yıllık 33,43,

* Orman ürünlerinde yıllık 108,04,

* Kümes hayvanları ve yumurtada yıllık 36,63 oldu.

Üretim maliyetleri yıllık TÜFE' nin üstündedir. Bunun nedenlerinden birisi de kur hareketleridir. Söz gelimi üretici ithal girdiyi 17 liradan temin etti ise, kur 11 liraya indi diye malını zararına mı satacak ?

Üretici artan üretim maliyetlerini ya geriye, işçi ücretlerini düşürerek yansıtacak veya ileriye malına zam yaparak tüketiciye zaman içinde yansıtacak. Aksi halde iflas eder.

Bu istatistikleri devlet kurumu TÜİK yayınlıyor. Hükümet bu verileri okuyamıyor mu? Buna rağmen hükümet neden marketlerden veya evinde stok yapanlardan suçlu çıkarmak istiyor?

Üretim maliyetlerinin artması yalnızca kurdan dolayı artan ithal girdi fiyatları değil; aynı zamanda ithalatın finansmanı da pahalılaştı. Türkiye'nin yurt dışında satılan tahvillerinde iflas risk sigorta primi 550-600 baz puana yükseldi. İthalatçı dış finansmanı için faiz artı 6 puan da sigorta primi ödüyor.

İthalatın finansmanının pahalı olması da maliyetleri artırdı.

2. İktisat sosyal bilimdir. İktisadi ajanların, üretici ve tüketicinin içinde buldukları sosyolojik ve psikolojik durumları da onların tercihlerinde etkili olur.

Üretici ve perakendeci yerine yenisini aynı fiyatla koyamam diye panik içinde fiyatları artırıyor. Toplumun panik yaşamasına da hükümet sebep oldu.

MB gösterge faizleri düşürerek halkı eksi reel faiz almaya zorladı. TL tutan Eksi reel faiz ile tasarruf sahibinden bankalara kaynak transferini sağlamış oldu. Sonra olmadı Kur korumalı TL mevduatına, örtülü faiz vermeye başladı. Ekonomi kur- faiz kısılcasına girdi. Gerçekte ise istikrar politikaları, iktisat, para, maliye ve istihdam politikalarının koordineli olarak planlanmasıdır. Toplum faiz-kur yoluyla ters köşe oldu ve panik yaşıyor.

Siyasi iktidar her başarısızlığını iç ve dış güçlere bağladı. Planlı-programlı ve istikrarlı politikalar olursa, piyasada spekülasyon olmaz. Dış güçle dediği batı ülkelerinin Türkiye de 200 milyar doların üstünde yatırımları var. Ekonomi batarsa onlar da batar. Kim kendi ayağına kurşun sıkıyor?

Toplum geçim sıkıntısı içindedir. Artık algıya bakmıyor. Çünkü gerçeklerin içinde yaşıyor.

3. Navlun fiyatları arttı.

Kamu -Özel işbirliği anlaşması yolu ile yapılan yollar ve köprüler, dolar olarak talep garantili yapıldı. İstanbul'dan İzmir'e gıda getirmek için giden bir Tır'ın ödediği yol ve köprü geçiş parası 2200 liradır. Bu navlun elbette maliyetlere ve fiyatlara yansıtacaktır.

4. Kamu harcamaları etkin kullanılmıyor.

Devlet kurumsal ve liyakat esaslı bir devlet olmaktan çıktı. Bürokrasi maliyetleri arttı. Bütçe iş bütçesi değil, yatırım bütçesi değil, Transfer bütçesidir. Diyanet Bütçesi 7 bakanlık bütçesinden büyüktür. Kamu harcamaları ideolojik amaçlı kullanılıyor. Cumhurbaşkanlığı, sarayları, uçakları, lüks arabaları ve konvoyları ile kamu kaynaklarını çar-çur etmiş oluyor. Bütçe açıkları yanında harcamalarda etkinliğin ve bürokraside verimin düşmesi, kamu hizmetlerinin maliyetini artırdı. Yüksek maliyet fiyatlara yansdı. Ayrıca kamu arzı olmadan talep yaratan harcamalar, arz-talep dengesini bozdu.

5. Piyasada tekelci ve oligopol yapılar var.

İktidar devlet tekellerini, et- balık kurumunu, SEKA'yı, Enerji dağıtımını özelleştirdi. Devlet tekelleri özel tekele dönüştü. Oligopol piyasa fiyatları oluştu. Mal ve hizmet kıtlığı yaşanıyor. Arz- talep dengesizliği de fiyatları artırıyor.

Hükümette enflasyonun bu ve benzer gerçek nedenlerini bilen ve anlatan birisi yok mu? Herşeyi faize bağlamak bırakın iktisat kuralları, hayatın normal akışına aykırıdır.

İbrahim Kahveci

Faiz inecek fiyatlar düşecekti

Faiz sebep

Enflasyon sonuç

Büyük teori buydu.

Bu teoriye göre 24 Eylül'de Merkez Bankası faizi yüzde 19,00 seviyesinden yüzde 18,00'e indirdiğinde yavaş yavaş fiyatların da düşmesi beklenirdi.

Ama olmadı.

Hatta 22 Ekim'de Merkez Bankası faizleri bu sefer 200 baz puan daha indirdiğinde fiyat düşüşlerinin kesin başlaması gerekiyordu.

Ama o da olmadı.

Üstüne üstelik Merkez Bankası 19 Kasım günü faizleri bu sefer 100 baz puan daha indirerek yüzde 15,00'e çektiğinde artık fiyat düşüşü mutlak olmalıydı.

Ama yine olmadı.

Fiyatlar düşsün diye faizlerin üstüne üstüne giden Merkez Bankası, 17 Aralık günü bir 100 baz puan daha indirime gidip yüzde 14,00'e çektiğinde bu iş bitmiş olmalıydı. Artık ülkemizde ucuzluktan geçilmeyecek bir durum bekleniyordu.

Baksanıza Merkez Eylül ayından Aralık ayına faizleri yüzde 19,00'dan yüzde 14,00'e çekmişti.

Evet, aslında ülkemiz son kararlarla ucuzluktan geçilmez ülke oldu.

Ama bizim için, yani Türk Halkı için değil.

28.12.2021

Komşu ülkelerden gelip marketlerimizi adeta talan edercesine rafları boşaltan **Bulgarlar için, Yunanlılar için, Gürcistanlılar için, İranlılar için ucuz ülke olduk. Teorimiz yabancı ülkeler içinmiş meğerse...**

Çünkü Merkez faiz indirdikçe TL hızla değer kaybetti.

Parası pul olan ülkemiz komşular için talan edilircesine hücumu uğradı.

ZABITANIN YIKTIĞI TEORİ

Her gün zabıta denetimindeki market görüntüleri düşüyor.

“Dolar düştü siz niye fiyat indirmiyorsunuz” diyorlar.

İyi ama teoriye göre fiyatlar faiz inince düşecekti. Dolar yükselince fiyatlar artmayacak, faize bağlı düşüşler olacaktı.

İşte hükümetin büyük faiz teorisini zabıta yerle yeksan eylediler. Marketleri denetleyerek dolar düşünce fiyat düşürmediler diye cezalar yazıyorlar.

Böylece Hükümetin bir teorisi de zabıta engeline takılınca elenip gitmiş oldu.

Ama işin en ilginç tarafı ne biliyor musunuz? “Faiz sebep enflasyon sonuç” teorisini cansiperane savunanların, aynı zamanda market denetimlerinde fiyat düşüşü istemeleridir.

İşte bu ülkeye Türkiye diyoruz.

DOLAR SATAN KİM?

Dolar 8,30’dan 14,0’lere kadar yükselirken adeta seyreden dolar mevduatları, her nedense sonrasında artışa geçti.

BDDK verilerine göre 24 Eylül haftasında 258,08 milyar dolar olan Yabancı Para-YP mevduatları 10 Aralık haftasında 253,8 milyar dolara gerilemişti. Bu süre zarfında dolar/tl kuru 8,80’den 13,80’e yükselmişti.

Ama bir şey oldu

Dolar/TL 14’leri kırdığında yabancı para mevduatları hızla artmaya başladı. 10-17 Aralık haftasında yabancı para mevduatları birden 253,8 milyar dolardan 260 milyar dolara yükseldi.

Sayın Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati’nin dediği gibi “küçük tasarruf sahipleri” dolara koşmuştu.

28.12.2021

Ve Devletimiz onları bir güzel çarptı.

Sayın Cumhurbaşkanımızın 1 saatte tersine çevirdiği büyük dolar oyununda açıklamaların tersine bir şeyler dönüyor.

O gece 1,3 milyar dolar döviz hesabı bozduuruldu vs denildi. Lakin BDDK verileri farklı bir şey söylüyor.

20 Aralık günü 259 milyar 661 milyon dolar olan YP mevduatları artmaya devam ediyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 'Döviz Endeksli TL Mevduatı' açıklamasına rağmen sonraki iki günde (21 Aralık Salı ve 22 Aralık Çarşamba) YP mevduatları önce 261 milyar 029 milyon dolara ve sonraki günde ise 261 milyar 640 milyon dolara yükseldi.

Kısaca büyük buluşa rağmen döviz hesapları sonraki iki günde 1,8 milyar dolar daha arttı.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati TRT'de "ekonomi biraz da rakamdır" diye soran arkadaşına "gözlerimdeki ışıltıya bak" diyordu.

Rakamlar bizi bozduğu için mi bu cevabı vermiş olabilir. Ya da rakamlar ortaya çıkınca ışıltıya ne oldu acaba?

Ülkemiz için hayırlısı olsun diyelim ve sabredelim....

28 Aralık 2021, Salı

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Kazıkçı tüccarlar

Osmanlı öncesinden Osmanlı'ya ve Cumhuriyet'e bırakılan bir yetki vardır. Buna göre malların fiyatını arz ve talepten ziyade kamu ya da devlet belirler. Bu işle görevli yetkililer, zaman zaman insafsız olurlardı.

Pazarları basıp satıcıları döven devlet ağaları sık sık görülmüştür.

Osmanlı döneminde bunlara "**savaş zenginleri, ihtikârcılar**" denilirdi.

Servetlerine rağmen toplumda itibarsız kişilerdi.

ESKİDEN HAPİS CEZASI VARDI

Cumhuriyet döneminde ise devlet bu işe daha bilinçli el koydu ve "**Milli Koruma Kanunu**" çıkartılarak her maddenin fiyatını devlet belirlemeye başladı. Bu yasayı çiğneyenlere hapis cezaları verildi.

Bazı varlıklı aileler ise ailenin içinden birini seçip onu hapse gönderirdi.

Son dönemlerde bu geçmişi unutmaya başlamıştık. Ama virüs salgını, ekonominin bütün dengelerini bozunca ihtikârcılık da, stokçuluk da başvurulur bir yöntem haline geldi.

Döviz yükselirken acımasız bir şekilde artan market etiketleri, döviz hızla düşerken nedense inişe geçişte çok yavaş hareket ediyor.

Dahası, ellerindeki stokları bahane eden market yöneticileri de fahiş fiyatla mücadele konusunda oldukça isteksiz görünüyor.

SIRA FİYATLARI DÜŞÜRMEDE

Şimdi anladığımız kadarıyla devlet bu fahiş fiyat meselesini eskisinden daha sert ve ciddi bir biçimde ele alıyor.

Zincir marketlere konulan ilk para cezaları ürkütücü rakamlardaydı.

28.12.2021

Mal varken ve talep de varken bazıları bu cezalara razı olabilir.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın Amerikan Doları'nı dize getirmesi ertesinde sıra stokçulara geldi.

Vatandaş olarak çarşığı, pazarı gezdiğimiz zaman anormal uyumsuzluklar hemen göze çarpıyor.

Yani et fiyatından başlayıp süte kadar uzanan ürün yelpazesinde vatandaşa yönelmiş kazıklar dayanılır gibi değil.

Peki bu fahiş fiyatlarla nasıl mücadele edilecek?

Sanırım Türkiye'yi yeni bir Milli Koruma Kanunu bekliyor. Ve buna da pek az kimse itiraz edecek.